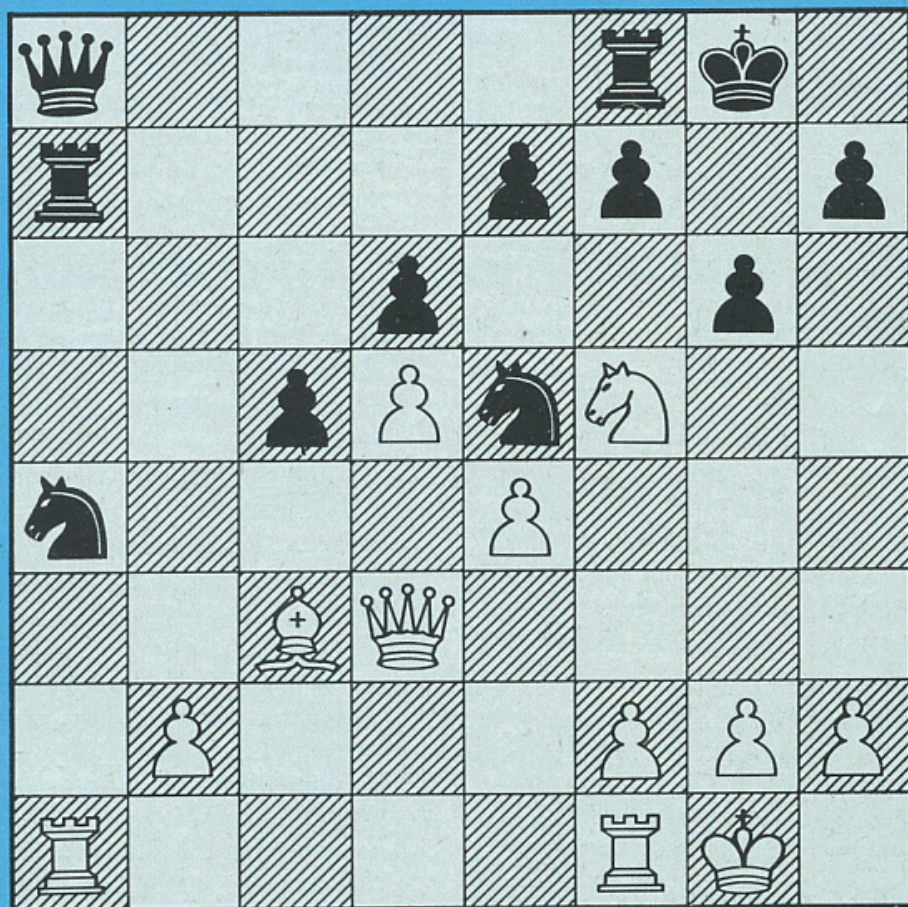

SKAKBLADET 10

KR. 3,00 inkl. moms

67. ÅRGANG

OKTOBER 1971

HVID TRÆKKER OG VINDER

udgivet af
Dansk Skak Union

Dansk Skak Union	274
Kommende turneringer	274
<i>Egil Pedersen</i> : Europaholdturneringen i Århus (I)	275
<i>Jørn Sloth</i> : Remisernes match i Moskva (II)	282
Divisionsturneringen 1971-72	285
<i>Jacob Øst Hansen</i> : Junior-VM i Athen 1971	285
Partier fra Junior-VM kommenteret af Bent Larsen	286
Skoleskak	287
Problemskak	288
Korrespondanceskak	291
Danmark rundt	293
Verden rundt	295

PARTIER

Alivirta 281 - Andersen, B. 281 - Gostowski 280
- Hug 286, 287 - Jakobsen, O. 276 - Kortjnoj
283, 284 - Kostro 276, 282 - Kølbæk, J. 281 -
Larsen, B. 276, 278 - Malich 282 - Morant 278 -
Petrosjan 283, 284 - Raaste 281 - Rogoff 286,
287 - Schmidt 276 - Sloth, J. 280, 288 - Sørensen,
B. 288 - Uhlmann 278 - Vaganjan 286 (2) - Vogt
278.

OMSLAGSDIAGRAMMET

se side 278

Ændringer til klubfortegnelsen

1. hovedkreds:

Hellerups nye formand: Lars Hansen, H.C.
Ørstedesvej 7/3. t.v., 1879 København V.
Øbro spiller mandag og torsdag kl. 19,00 Ro-
senvængets Allé 31, Kbhvn. Ø.

2. hovedkreds:

Ringsted Skakklub af 1927 spiller nu tirsdag på
Dagmarskolen indg. A. Formanden Preben
Clausen har tlf. (03) 61 28 87.

4. hovedkreds:

Haderslevs nye formand: V. Møller Olesen,
Marstrup Skole, Marstrup, 6100 Haderslev.
Tlf. (045) 7 53 62.

Klubben spiller nu på Vandrerhjemmet, Lem-
beckesvej 4 om mandagen kl. 19-23.

Padborgs nye formand: Fr. Schmidt, Ringgade
12, 6330 Padborg, Tlf. (046) 7 30 31.

Hovedkredssekretær Thomas Philipsen er flyt-
tet til: Stationsvej 51, 6400 Sønderborg.

Ribe Skakklub er flyttet fra 5. til 4. hovedkreds.
Formand, spillested m.v. uforandret.

5. hovedkreds:

Sct. Jørgens formand: Herman Dam har tlf.
(07) 42 59 50.

Horsens Skakforenings nye spillested: Kilde-
gades Skole, lokale 13, 1.sal, Kildegade 25,
Horsens.

6. hovedkreds:

Ny formand for Randers Skakklub: Oluf Øe,
Dådyrvej 6, 8900 Randers, tlf. (06) 43 12 93.

8. hovedkreds:

Helsingørs formand Rudolf Hendriksen er flyt-
tet til: Skjoldvej 24, 3000 Helsingør.

Hillerøds formand: Jørgen Døssing Nielsen,
Akacievej 10, 3400 Hillerød, tlf. (03) 26 59 55.

Svogerslevs formand Chr. Hansen er flyttet
til: Bygaden 20, Gevninge 4000 Roskilde, tlf.
(03) 40 24 57.

R.F.

kommende turneringer

Vestvoldturneringen 1971. Koordineret EMT
arrangeret af Vestvoldklubberne (Albertslund,
Brøndbyerne, Brøndbyvester, Glostrup, Rødovre
og Vanløse) - *Spillested*: Valhøjs skole, Rødager
allé 102, Rødovre - *Spilletider*: 6/11, 7/11, 20/11,
fortsættes side 292

SKAKBLADET

Oktober 1971. Nr. 10. 67. årgang. Redaktion: Hans Rasmussen
Medlemsblad for Dansk Skak Union

Århus 1971

5. - 11. september

	1	2	3	4	Pts.	Mpts.
1. Polen	-	4 4	3½ 6½	6 6	30	4,0
2. Østtyskland	4 4	-	5 4	6½ 6	29½	4,5
3. Danmark	4½ 1½	3 4	-	4½ 5	22½	3,5
4. Finland	2 2	1½ 2	3½ 3	-	14	0,0

Europaholdturneringen i Århus

Polen vandt foran Østtyskland

Af EIGIL PEDERSEN

I.

Århus by holder festuge hvert år i september måned og det havde såvel Dansk Skak Union som 6. hovedkreds' formand Victor Juul Hansen fundet ud af, var en god anledning til at arrangere semifinalerkampene i den europæiske holdturnering for gruppe 3's vedkommende i Århus, hvor kommunen velvilligt havde stillet en god slump penge i bero, fordi det ikke lykkedes efter bevilningen sidste år at arrangere en international mesterturnering.

Nu fik Århus chancen for at se international skak og det store arrangement løb af stablen i hotel Royal's smukke marmorsal søndag den 5. sept., da byens borgmester Bernhardt Jensen bød de fremmødte landsholdspillere fra Østtyskland, Polen, Finland og Danmark velkommen. Lad det være sagt straks - turneringslokalet var meget pompøst og blev også rost højt af spillerne, der naturligvis også var begejstrede for at kunne bo på samme udmærkede hotel, hvor spillet fandt sted i den uge, de skulle opholde sig i byen. Fra

tilskuernes side var det ikke helt så ideelt; bl.a. fordi tilstrømningen blev uventet stor og fordi flere af brætterne ikke kunne følges af tilskuerne bag »snoren«. Men det var også det eneste minus ved den velorganiserede turnering, der forløb uden mislyde godt ledet af Victor Juul Hansen og Svend Eriksen, som da også fik velfortjent hyldest fra alle sider ved afslutningsmiddagen, hvor det polske hold blev hyldet som vinderen af den spændende holdturnering. Skakbladets redaktør Hans Rasmussen gjorde også et beundringsværdigt stort arbejde ved runde for runde at udgive en turneringsbulletin med alle partier og det var selv de østeuropæiske spillere meget imponeret over. Ved finaleturneringen i Kapfenberg sidste år savnede vi stærkt disse informationsblade, og arrangementet kunne slet ikke leve op til det i Århus.

Sådan gik spillet

Det var ventet, at Østtyskland ville sætte sig på førstepladsen, der giver adgang til finaleturnering.

Stof til næste nummer skal være redaktøren i hænde senest den 10. i denne måned. - Stof, der modtages efter denne dato, vil først blive bragt i det næstfølgende nummer.

gen, idet østtyskerne ved finaleturneringen sidste år overraskede alle ved at blive nr. 3, men vi håbede naturligvis på, at vort gode hold kunne blande sig i legen og virkelig øge spændingen om det endelige udfald. Der spilles nu med otte spillere på hvert hold i modsætning til tidligere ti spillere og det skulle ikke forringe vore chancer. Måske kunne Polen også være med, mens vi ikke regnede meget med Finland, der bl.a. stillede op uden de internationale mestre Westerinen og Böök.

Turneringen blev spillet i to omgange og slutresultatet fremgår af turneringstabellen.

I det følgende kan De læse om og se, hvorledes man kom frem til resultatet:

1. runde

<i>Polen</i>		<i>Danmark</i>
1. Schmidt	0 - 1	Bent Larsen
2. Kostro	0 - 1	Ole Jakobsen
3. Sydor	½ - ½	Svend Hamann
4. Filipowicz	1 - 0	Jørn Sloth
5. Grabczewski	½ - ½	Karl Pedersen
6. Doda	½ - ½	Sejer Holm
7. Pytel	1 - 0	Finn Petersen
8. Balcerowski	0 - 1	Jens Kølback
	<hr/>	
	3½ - 4½	

En god start for det danske hold lovede godt for de følgende kampe. Stormester Bent Larsen spillede hollandsk med de sorte brikker, men havde uventet stort besvær med at bøjede den polske mester. Efter et kvalitetsoffer fik Larsen sat gang i sagerne og Schmidt fandt ikke det rigtige forsvar og tabte. Danmarksmesteren Ole Jakobsen opbyggede en stærk angrebsstilling og som Kostro spillede fik Jakobsen lejlighed til at afslutte med en sejr i besnærende stil. Partiet mellem Sydor og Hamann blev et underligt parti efter åbningsspillet 1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. Lc4(!?), Sc6 4. d3 og ingen af spillerne fandt ud, hvorledes der skulle angribes. Remis efter diverse afbytninger i det 27. træk. Århusmesteren Sloth spillede godt mod Filipowicz, men tabte pludselig en officer, og så var lyset slukket. Karl Pedersen spillede vanen tro aggressivt mod Grabczewski og det så længe ud til, at Karl havde fået greb på den polske kongestilling, men Grabczewski forsvarede sig udmærket og partiet sluttede remis. Sejer og Doda spillede et jævnbrydigt parti, hvor Sejer vandt en bonde, men Doda erobrede den tilbage i tårnslutspillet og remis i det 43. træk. Finn Petersen spillede for »løst« mod Pytel og måtte pludselig afgive to lette officerer for et tårn, og så var Finn færdig. Kølback har ændret spillestil og vover nu mere for at vinde. Han spil-

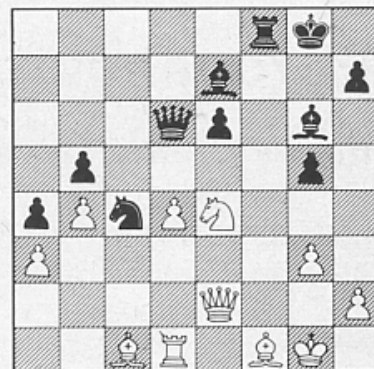
lede meget aggressivt mod Balcerowskis kongestilling, men det så lidt voveligt ud, eftersom modstanderen skabte sig et godt modspil på den modsatte fløj. Han fandt dog ikke det bedste i den vanskelige stilling og da partiet blev afbrudt stod Kølback til klar gevinst og han vandt da også partiet legende let, da det blev færdigspillet dagen efter.

5045

Hollandsk

Hvid: Schmidt, Polen Sort: Bent Larsen

1. Sf3, f5 2. d4, Sf6 3. g3, e6 4. Lg2, Lb4†
5. c3, Le7 6. 0-0, 0-0 7. c4, c6 8. b3, a5 9. a3,
d5 10. Sbd2, Se4 11. Lb2, Sd7 12. Dc2, a4 13.
b4, b5 14. cxb5, cxb5 15. Se1, Sxd2 16. Dxd2,
Sb6 17. Sd3, Sc4 18. Dc2, Ld7 19. Tad1, Le8
20. Sc5, Dd6 21. Lc1, g5 22. e3, Lg6 23. De2,
Tf7 24. f3, Taf8 25. e4, fxe4 26. fxe4, Txf1†
27. Lxf1, dxe4 28. Sxe4

Stormesteren ofrer nu en kvalitet for at bevare initiativet. 28. —, Txf1†? 29. Kxf1, Dd5 30. Sf2!, Lf6 31. Te1!

Det bedste forsvar er modangreb.

31. —, Kf7 32. Se4, h6. Ikke 32. —, Dxd4 for 33. Sxg5† fulgt af Dxe6† 33. Df3, Dxd4 34. Sxf6, Dxf6 35. Dxf6†, Kxf6. Springer og bonde for tårnet er lidt i underkanten for sort. 36. h4(?). Hvid burde bringe tårnet i spil i den åbne d-linie for at gå i nakken på de sorte bønder. 36. —, gxh4 37. gxh4, Ld3† 38. Kf2, e5 39. Lxh6, Sxa3 40. Te3, e4 41. Tg3, Sc2 42. h5, a3 43. Lg7†, Kf7 44. Lc3, a2 45. Tg7†, Ke6 46. Ta7, e3† 47. Kg3, Kd5 48. h6?. Hvad hvid har tænkt sig med dette træk er svært at sige. Efter 48. Txa2, Kc4 49. Txc2, Lxc2 50. Le1 er stillingen klar remis. 48. —, Kc4 49. Lf6. Eller 49. Tc7†, Kb3! med klar fordel til sort. 49. —, e2 50. Te7, e1(D)† og hvid opgav.

5046

Spansk

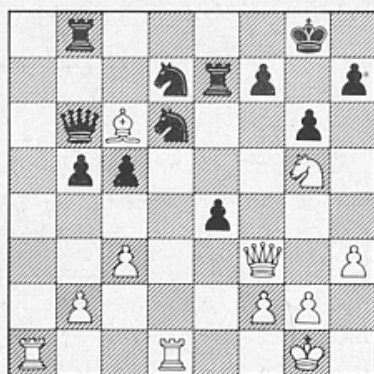
Hvid: Ole Jakobsen Sort: Kostro, Polen

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4, Sf6

5. 0-0, Le7 6. Te1, b5 7. Lb3, d6 8. c3, 0-0 9. h3, Sfd7. Sort vælger Ragosins forsvar og det er ikke altfor dagligdags. 10. d4, Sb6 11. Sbd2 Her giver 11. Le3 lige spil. 11. —, Lf6. Efter 11. —, exd4 12. cxd4, d5 får hvid fordel med 13. exd5!. 12. Sf1, Te8 13. S1h2!?. Her spilles almindeligvis 13. Sg3 og efter 13. —, g6 14. Lh6, Ld7 mener teoretikerne, at hvid har de bedste chancer. 13. —, Sa5 14. Lc2, c5 15. dxc5, dxc5 16. Sg4, Sc6. Slutspillet efter 16. —, Lxg4 17. hxg4, Dxd1 18. Txd1 er til hvids fordel. 17. De2, Le6 18. Td1, Sd7 19. Se3, Se7(?). Sort skulle nok her have spillet 19. —, g6 for efter 20. Sd5 at kunne svare med Lg7. 20. Sd5, Lxd5 21. exd5, Sc8. Nu skal springeren til d6 for at blokere fribonden og sort kommer da til at stå udmærket, men Ole vil det anderledes.

22. d6!. Selv om det er nærliggende at forhindre det omtalte blokadetræk, må hvid roses for sin sejrsvilje. Bonden går tabt, men giver som kompensation gode taktiske muligheder. Først og fremmest skal De4 nu forhindres. 22. —, Tb8 23. a4, g6 24. axb5, axb5 25. Le4(?). Her var 25. Ta6 stærkere. 25. —, Db6 26. Lg5, Lxg5?. Denne afbytning letter hvids angrebsføring. Efter 26. —, Sxd6 har jeg ikke kunnet finde en afgørende angrebsvending for hvid og det beviser, at 25. Le4 ikke var det bedste. 27. Sxg5, Sxd6 28. Df3!, Te7 29. Lc6!, e4.

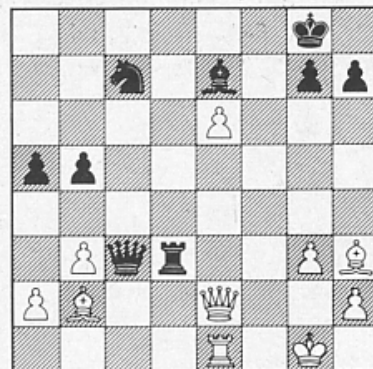
30. Df4!. Afbytningen på e4 giver ikke hvid noget. Nu derimod får hvid et fint angrebsspil. 30. —, Dxc6. Ikke 30. —, Se5 for 31. Txd6, Sxc6 32. Txc6! og tårnet på b8 hænger. 31. Txd6, Db7. Ikke bindingen 31. —, Dc7 for 32. Txc6! og sort taber dronningen. 32. Sxh7!. Pointen - 32. —, Kxh7 33. Dh4† og Te7 falder. 32. —, Kg7 33. Sf6, Sxf6 34. Dxf6†, Kg8 35. Tad1, Dc7 36. h4!. Murbrækkeren rykker frem. 36. —, Kh7 37. T1d5, Te6 38. Txe6, fxe6 39. Dxe6, Td8 40. Txd8. Også 40. h5 var meget virkningsfuldt. 40. —, Dxd8 41. Dxe4, Dd2 42. De7†, Kg8 43. Dxc5, Dc1† 44. Kh2, Dxb2 45. Dd5†, Kh7 46. Df7†, Kh6 47. Df6, Kh7 48. f4, De2

49. f5, gxf5 50. Dxf5†, Kg7 51. h5, Dc4 52. Dg6†, Kh8 53. Df6†, Kh7 54. h6, opgivet.

Sådan tabte vi.

Sloth havde en bonde og hans modstander er på hælene.

Filipowicz

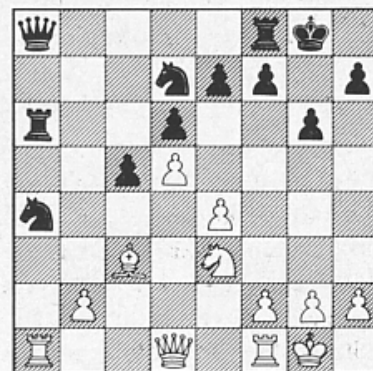

Sloth

Efter hvids 28. træk Lc1-b2 svarede sort nu med 28. —, Dc5† og det utrolige skete. Den solide Sloth spillede intetanende 29. Df2?? og det blev omgående besvaret med 29. —, Td2! og nu opdagede Sloth, at hvid ikke kan undgå at tabe en officer. Han spillede endnu nogle træk inden han opgav.

Også Finn Petersen gik i en fælde. Den var dog mere skjult og ganske fiks udregnet af Pytel. Finn spillede Volga-gambitten og havde netop erobret gambitbonden tilbage i følgende stilling:

Finn Petersen

Pytel

Der fulgte nu: 17. Dd3!, Ta7 18. Sf5!?. Truer ganske enkelt med matsætning enten med Sxe7† eller Sh6† og desuden kan 18. —, gxf5 ikke komme i betragtning for Dg3†. 18. —, Se5??. Sort hopper på limpinden. Nødvendigt var 18. —, Te8 og efter f.eks. 19. Sh6†, Kf8 20. Df3

(Måske kom 20. Lh8 i betragtning), f6 er der ingen fare for sort.

Se omslagsdiagrammet

19. Txa4!. Det havde Finn ikke fået med. 19. —, Txa4 20. Sxe7†, Kg7 21. f4, f6 22. fxe5, fxe5 23. Te1, Ta1 24. Dg3, Txe1† 25. Dxe1, Da6 26. h3, Dd3 27. Sc6, Kg8 28. Ld2, Db3 29. Lh6, Te8 30. Df2, Db7 31. Df6, Dd7 32. Kh2, Dc7 33. Lf8, opgivet.

Finland		Østtyskland
1. Sarén	0 - 1	Uhlmann
2. Kanko	½ - ½	Malich
3. Hurme	½ - ½	Hennings
4. Sorri	0 - 1	Espig
5. Gostowski	0 - 1	Zinn
6. Kivipelto	½ - ½	Liebert
7. Morant	0 - 1	Vogt
8. Raaste	0 - 1	Schöneberg
	1½ - 6½	

Det finske hold overraskede ved at spille meget sejt mod det stærke østtyske hold. Det blev nemlig ikke til de helt store partier, men derimod til opslidende positionsspil, hvor resultatet først viste sig dagen efter, da ikke mindre end fem hængepartier skulle færdigspilles! Partiet mellem Hurme og Hennings måtte endda afbrydes for anden gang, og blev remis efter 81 træk. Partiet mellem den unge østtyske juniormester Vogt og Morant er meget betegnende for hele kampens forløb. Finnerne var lige ved, men den højere internationale spillestyrke gjorde udslaget.

5047 Kongeindisk

Hvid: *Morant*, Finland Sort: *Vogt*, Østtyskland
 1.c4, g6 2.d4, Lg7 3.Sc3, Sf6 4.e4, d6 5.f3, 0-0 6.Le3, e5 7.Sge2, c6 8.Dd2, Sbd7 9.0-0-0, a6 10.dxe5, Sxe5 11.Sd4, Dc7 12.Sc2, Le6 13.Dxd6, Dxd6 14.Txd6, Sxc4 15.Txe6, Sxe3 16. Te7, Lh6 17. Sxe3, Lxe3† 18. Kc2, b5 19. e5(?), Sd5 20. Sxd5, cxd5 21. g3, Tfe8 22. Txe8†, Txe8 23. f4, g5! 24. fvg5, Lvg5 25. a4, bxa4 26. Lxa6, Txe5 27. Ta1, Te4 28. Lb5, Td4 29. Txa4. Eller 29. Td1, Tb4! fulgt af Lf6. 29. —, Td2† 30. Kc3, Txb2 31. Tg4, h6 32. Ld7, Kf8 33. b4, Ke7!. Nu er hvid fortabt. Tårnet på g4 er fanget! 34. Lc8, Kd8 35. Lf5, Tf2!. Hvid opgav, da sort fortsætter med f7-f5, når løberen flyttes og hvid taber tårnet efter 37. Td4, Lf6 etc.

2. runde

Polen		Finland
1. Schmidt	1 - 0	Sarén
2. Kostro	½ - ½	Kanko
3. Bednarski	1 - 0	Hurme
4. Sydor	1 - 0	Sorri
5. Filipowicz	1 - 0	Gostowski
6. Grabczewski	0 - 1	Kivipelto
7. Doda	½ - ½	Morant
8. Pytel	1 - 0	Raaste
	6 - 2	

Også i denne runde blev de finske spillere stillet overfor roligt og metodisk spil uden nogen form for initiativ eller modspil, og det førte igen til et stort nederlag. Kivipelto's sejr var en følge af, at Grabczewski i klar gevinststilling overskred betænkningstiden. Han havde på en eller anden måde fået noteret et træk for meget på noteringslisten og regnede med at have gjort det 41. træk efter at vingen faldt!

Danmark		Østtyskland
1. Bent Larsen	1 - 0	Uhlmann
2. Ole Jakobsen	0 - 1	Malich
3. Svend Hamann	½ - ½	Hennings
4. Jørn Sloth	½ - ½	Espig
5. Karl Pedersen	½ - ½	Zinn
6. Sejer Holm	0 - 1	Liebert
7. Jens Kølback	½ - ½	Schöneberg
8. Troels Bjerre	0 - 1	Böhnisch
	3 - 5	

Trods det knebne nederlag må vore spillere roses for kampen. Bent Larsen spillede et strålende parti mod Uhlmann og det berettigede nok såvel Kølback som Karl Pedersen til at tage et par hurtige remiser - især da Sejer var kommet i klemme mod Liebert og måtte opgive allerede efter 24 træk. Ole kæmpede godt mod Malich, men gav ham for lang snor i slutspillet og så faldt den østtyske hammer. Hamann snoede sig ganske pænt i en vanskelig stilling mod Hennings og holdt trods bange anelser remis. Sloth stod bedst mod Espig og alle ventede at se ham som vinder, men stillingen var ikke så ligetil, og den sluttede med remis, efter at Sloth havde vundet en officer! Troels Bjerre var med og havde vundet en bonde. I bestræbelserne på at holde denne bonde, spillede han dårligt i de sidste træk inden spilletidens udløb og hængepartiet stod ikke til at redde.

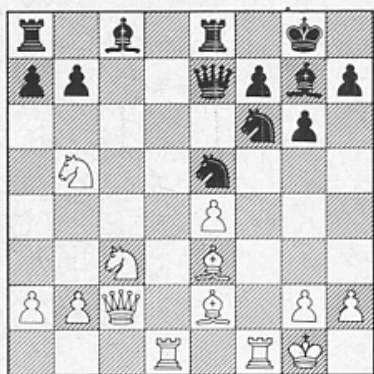
5048 Kongeindisk

Hvid: *Bent Larsen* Sort: *Uhlmann*

1. c4, Sf6 2. Sc3, g6 3. e4, d6 4. d4, Lg7 5.

Le2, 0-0 6. Sf3, e5 7. 0-0, c6. Uhlmann plejer at spille 7. —, Sc6, nu blev jeg altså fri for at afsløre mine sidste påfund i denne variant. For nogle år siden ville jeg automatisk have besvaret teksttrækket med 8. Te1, nu valgte jeg i stedet et træk, der fører til en stilling, der normalt opstår via 7. Le3, c6 8. 0-0. Jeg har ikke spillet denne stilling før, men fik altså lyst til at prøve. 8. Le3, Sbd7 9. Dc2, exd4. Efter min mening tvivlsomt i denne stilling, hvor hvid allerede har dækket e4 med dronningen. 10. Sxd4, Te8 11. Tad1, De7 12. f3, d5(?). Ellers får hvid en bekvem stilling, men partiet synes at gendrive dette voldsomme befrielsesforsøg. 13. cxd5, cxd5. Eller 13. —, Sxd5 14. Sxd5, cxd5 15. Sb5, dxe4 16. f4!, Sf6 17. Sc7, Lf5 med utilstrækkelig erstatning for kvaliteten. 14. Sdb5, dxe4 15. fxe4. Ikke 15. Sc7?, exf3 16. Txf3, Se5!. 15. —, Se5. Det naturlige træk. Sort truer nu med at opbygge en fin stilling, med feltet e5 og den svage e4-bonde. Hvid må derfor omgående udnytte sit udviklingsforspring. Mod 15. —, Sb6 havde 16. Sxa7 været det enkleste.

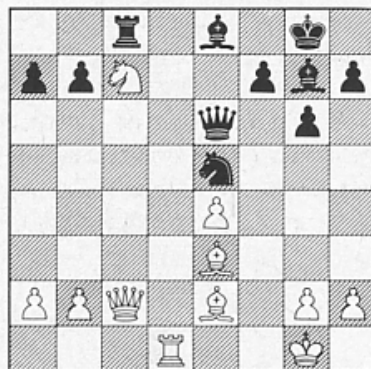

16. Txf6!, Dxf6 17. Sc7, Ld7. Sort søger at undgå bondetab (17. —, Le6 18. Lxa7 eller 17. —, Lg4 18. Sxe8, Txe8 19. Lxa7). 18. Sxe8, Lxe8 19. Sd5, De6?. En overseelse. Eneste chance var 19. —, Dh4, hvorefter 20. Lf2, Dh6 21. Se7+, Kh8 22. Dc7, Sc6! fører til lige spil. Men hvid har bedre: 20. g3! Dh3 21. Se7+, Kh8 22. Dc7 (hovedtrussel Dxb7, desuden spøger Td8 i mange varianter), Sc6 23. Dxb7! Tb8 24. Dxb8!!, Sxb8 25. Td8. Efter 25. —, Dd7 får hvid et vundet slutspil, i de andre varianter får han tårn og to lette for dronningen, f.eks. 25. —, Le5 26. Txe8+, Kg7 27. Tg8+, Kf6 28. Sd5+, Ke6 29. Te8+. En smuk variant, men det er jo det sædvanlige, de fineste kombinationer gemmer sig i noterne.

Sort har et andet forsvar: 22. —, Sg4 23. Lxg4, Dxg4 24. Td2!. Truslen er igen Dxb7, hvilket vinder omgående mod 24. —, Dxe4?. Også efter 24. —, Kh8 25. Dxb7 bør hvid vinde, f.eks. 25.

—, Td8 26. De7, Dd7 27. Dh4 med merbonde og stærk angrebsstilling. Også en instruktiv variant, hvids udviklingsforspring omsættes i konkrete fordele før sort kan begynde at udnytte sine trumfer. e4-bonden er svag, men dækker dog kæmpehesten på d5.

20. Sc7, Tc8. Eller 20. —, Dc8 21. Td2, Tb8 22. Lxa7.

Uhlmann brugte 14 minutter til 19. —, De6, men overså alligevel noget. Til sit 20. træk brugte han 47 minutter, men der var jo ikke noget at gøre. Nu havde han åbenbart opdaget hvids næste træk:

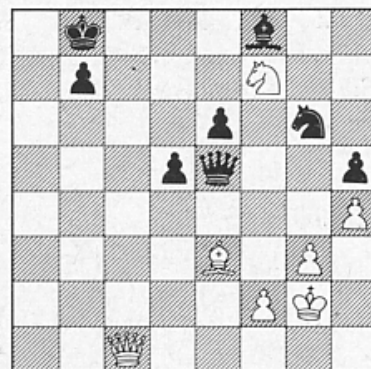
21. Td8! Txc7. Alt er håbløst, 21. —, Lf8 gendrives lettest med 22. Dc3. 22. Dxc7, Lf6 23. Ta8, Sc6 24. Lc4!, Dxc4 25. Txe8+, Kg7 26. Dd6, Se7 27. Txe7, De2 28. Lh6+, Kxh6 29. Dxf6, De3+ 30. Kf1!. 30. Df2???, Dc1+ 31. Df1, Dc5+. 30. —, Dd3+ 31. Kf2, Dd2+ 32. Kf3, Dd3+ 33. Kg4, De2+ 34. Df3, f5+ 35. Kh3, opgivet.

Jeg spillede ellers ikke særlig godt i Århus, men dette parti var jeg godt tilfreds med.

Noter af Bent Larsen

Efter 36 træk var følgende stilling opstået i partiet mellem Espig og Sloth:

Sloth

Espig

Sort er i træk og spiller: 36. —, Df5. Der kan ikke være noget i vejen med slutspillet efter 36. —, Dc7 selv om 37. Dxc7†, Kxc7 38. g4 godt nok kan give hvid visse chancer. 37. Sg5, d4!? 38. Lxd4, Sxh4† 39. gxh4, Dg4† 40. Kf1, Dxd4 41. Sxe6!, Dd3† 42. Kg1, Ld6 43. Dg5!, Db1† 44. Kg2, De4† 45. Kf1, Dh1† 46. Ke2, De4† 47. Kf1, Dxe6 og spillerne enedes om remis, da hvid nu spiller 48. Dd8† og den sorte konge ikke kan undslippe de hvide dronning-skakker.

Troels Bjerre havde haft det hårdt mod Böhmish, der tidligt i partiet ofrede en bonde og bevarede et stærkt pres på den sorte stilling. Efter hvids 33. træk Lf4 fremkom følgende stilling:

Bjerre

Böhmish

33. —, d5?. Det bedste var 33. —, Sc5. Nu trænger den hvide dronning ind på syvende række og det bliver meget ubehageligt. 34. Dc7, Sf6 35. Le5, Kh8. Eller 35. —, Se8 36. Df7 36. Sf4, De8 37. Sxd5, Sd7 38. Lc3, Lxc3 39. Dxc3†, Kh7 40. Dc6!, De1† 41. Kh2 og i denne stilling skulle Bjerre afgive det hemmeligste træk. Han fandt det eneste og bedste: 41. —, Sf8, men måtte alligevel opgive efter følgende træk: 42. Dc7†, Kh8 43. Dd6, De8 44. Df6†, Kh7 45. Se7, Sd7 46. Dd6, Sf8. Slutspillet efter 46. —, Db8 47. Dxb8, Sxb8 48. Sc6! er tabt. 47. Sc6, Df7 48. Db8, Kg8 49. Sxa7, Dxa2 50. Dxb6, Dd2 51. Sc8, Df4† 52. g3, Df3 53. Se7†, Kf7 54. Sc6, Sd7 55. Dd4, Kg8 56. Kg1, Sf8 57. Df6, Dd1† 58. Kh2, Sh7 59. Se7† og mat.

3. runde

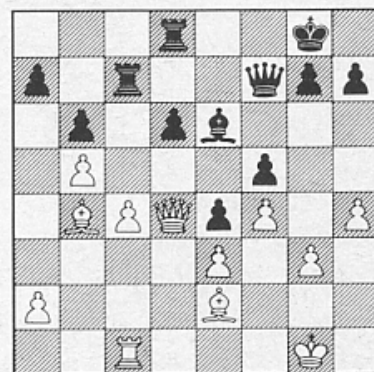
<i>Finland</i>		<i>Danmark</i>
1. Sarén	0 - 1	Bent Larsen
2. Kanko	1 - 0	Ole Jakobsen
3. Hurme	1 - 0	Svend Hamann
4. Gostowski	0 - 1	Jørn Sloth

5. Kivipelto	0 - 1	Sejer Holm
6. Morant	1 - 0	Finn Petersen
7. Raaste	½ - ½	Jens Kølback
8. Alivirta	0 - 1	Børge Andersen
	3½ - 4½	

Ingen ros denne gang! Ganske vist vandt Bent Larsen ved førstebrættet ret hurtigt en bonde og havde ingen større besvær med at vinde og såvel Sejer Holm som Børge Andersen havde ret hurtigt opbygget klare gevinststillinger - så det tegnede jo til noget »normalt«. Men så begyndte det at brænde på i Finns og Kølbacks partier og Ole fik aldrig sat gang i det angreb, han havde ofret en bonde på. Kølback snød Raaste og fik remis, men Ole og Finn måtte ned. Så havde vi Hamann og Sloth tilbage og begge havde gevinststillinger inden spilletidens udløb. Hamann faldt i søvn og glemte at udføre det 40. træk inden vingen faldt, men Sloth klarede betænkningstiden og vandt hængepartiet dagen efter. Men »tømmermændene« efter at have afgivet 3½ points til det finske hold klarede vi ikke!

Her er stillingen mellem Hurme og Hamann efter det 36. træk Dd4:

Hamann

Hurme

Der fulgte nu: 36. —, Tdc8 37. Lxd6, Td7! 38. a4, Tcd8 39. Td1, Df6 40. De5 og nu sad Hamann til stor overraskelse og nød den dejlige stilling, hvor 40. —, Lf7 var det givne træk, og pludselig faldt vingen på uret. Det var desværre ikke et vækkeur!

5049

Reti-system

Hvid: Jørn Sloth Sort: Gostowski, Finland
 1. Sf3, Sf6 2. g3, g6 3. b3, Lg7 4. Lb2, 0-0
 5. Lg2, d6 6. d4, c6 7. Sbd2, Sbd7 8. 0-0,
 Dc7 9. a4, a5!?. En naturlig reaktion på hvids
 bondefremstød, men senere viser det sig at bon-
 den er meget svag. 10. e4, e5 11. dxe5, dxe5.

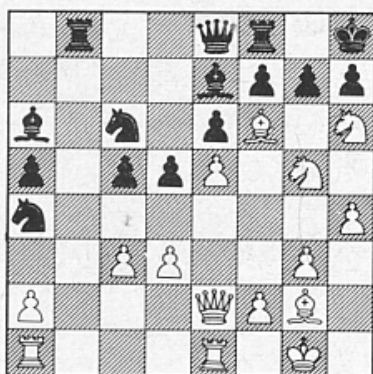
Sådanne stillinger, hvor spændingen i centrum er delvis ophævet, er Sloth en stor ynder af 12. De2, Te8 13. Tfd1, Sb6. Her står springeren elendigt, men sort vil tydeligt nok ikke tillade hvid at spille Sc4. 14. h3, Sh5 15. Sh2, Le6 16. Sg4, Tad8 17. Lc3, Ta8?: Ensbetydende med tempotab og derfor svagt spillet. Vil sort kæmpe skal springeren til d7. 18. Se3, f6. Efter 18. —, Sf4 19. gxf4, exf4 20. Lxg7, fxe3 21. Lb2, exd2 22. Dxd2 har hvid bl.a. den ubehagelige trussel Dc3. 19. Lf3, Df7 20. Lg4, Lf8 21. Lxh5, gxh5 22. Kh2, Lh6 23. Sf3, Dg6 24. Sf5, Lxf5 25. Sh4, Lg4 26. hxg4, Dxc4 27. f3, De6 28. Sf5, Lf8 29. De1, Sc8 30. Lxa5, Sd6 31. Se3, Sf7 32. Lc3, Sg5 33. Df1, Tad8 34. Sf5, Kh8 35. Td3, Txd3 36. Dxd3, Le7 37. Td1, Lf8. Et sejere forsvar bød h7-h6. 38. Kg2, Lc5 39. Dd7, Dxd7 40. Txd7, Tb8 og sort opgav hængestillingen uden at spille videre. Sloth havde spillet 41. Sg7! og efter Sxh5 er det rivende galt med bonden på f6.

5050

Siciliansk

Hvid: Raaste, Finland Sort: Jens Kølbaek

1. e4, c5 2. Sf3, e6 3. d3, Sc6 4. g3, Sf6 5. Lg2, Le7 6. 0-0, 0-0 7. c3, d5 8. e5, Sd7 9. Te1, b5 10. Sbd2, Dc7 11. De2, a5 12. Sfl, La6 13. h4, Sb6 14. S1h2, b4 15. Lg5, bxc3 16. bxc3, Tab8 17. Sg4, Sa4 18. Lf6!. Nu bliver Raaste voldsom. 18. —, Dd8 19. Sh6†!?, Kh8. Eftre 19. —, gxh6 spiller hvid 20. Sd4! med vældige komplikationer som synes at falde ud til hvids fordel. 20. Sg5, De8

21. Dh5!, gxf6!?. Sort er helt værgeløs mod det hvide masseangreb, men tager den sidste chance og den fører til et godt resultat. 22. Sgxf7†??. Det var det sort ventede på. Efter 22. exf6! er truslen Sf5! uhyggelig og dette træk følger også på 22. —, Lxf6, fordi 23. Sf5, Lxg5 24. Dxc5, exf5 25. Df6†, Kg8 26. Txe8 fører til stor materiel fordel for hvid. Forsøger sort sig med 22. —, Lxd3 spiller hvid ganske enkelt 23. Sgxf7†,

Txf7 24. Sxf7†, Kg8 25. Dg4†, Lg6 26. Sh6†, Kh8 27. Dxe6 og sort kan opgive. 22. —, Txf7 23. Sxf7†, Kg8 24. Sh6†, Kh8 25. Sf7†, Kg8 og spillerne endes om remis.

5051

Engelsk

Hvid: Børge Andersen Sort: Alivirta, Finland

1. c4, Sf6 2. g3, g6 3. Lg2, Lg7 4. Sc3, 0-0 5. e4, d6 6. Sge2, c5 7. d3. Den kendte »fynsmester-variant« er spillet mange gange af Axel Nielsen. Også Botvinnik spiller gerne varianten. 7. —, Sc6 8. 0-0, a6 9. f4, Tb8 10. h3, Ld7. Ikke 10. —, b5 for svaret 11. e5!. 11. Le3, b5 12. Dd2, Dc8 13. g4!?. Lidt tveægget. Sort burde nu spille 13. —, h5 og efter 14. g5, Se8 for at bremse hvids aggressive hensigter på kongefløjen. 13. —, e6 14. Sg3, Sd4 15. f5, Se8 16. Tf2, Sc7??. Slapt spillet. Nu »dør« løberen på g7. 17. f6, Lh8 18. e5!. Rigtigt spillet. Feltet e4 deblokeres for at springeren kan komme med i angrebet på kongefløjen. 18. —, dxe5 19. Lxd4, exd4 20. Sce4, e5 21. Dh6, Se6.

22. Sf5!. Ligetil og effektivt. Nu besvares 22. —, gxf5 med 23. Sg5! og sort er mat i senest to træk. 22. —, Te8 23. Sfd6, Dc7 24. Sxf7, Kxf7 25. Dxc7†, Kf8 26. Dxc8†, Kf7 27. Dh7†, Kf8 28. Sg5, opgivet.

Østtyskland

Polen

1. Uhlmann	½ - ½	Schmidt
2. Malich	0 - 1	Kostro
3. Hennings	1 - 0	Bednarski
4. Espig	0 - 1	Sydor
5. Zinn	½ - ½	Filipowicz
6. Liebert	½ - ½	Doda
7. Vogt	1 - 0	Pytel
8. Baumbach	½ - ½	Balcerowski
	4 - 4	

Denne kamp tegnede længe til en polsk sejr, men østtyskerne kæmpede indædt og fik uafgjort i sidste minut. Balcerowski havde stor fordel i partiet mod Baumbach, men fik kun remis i et

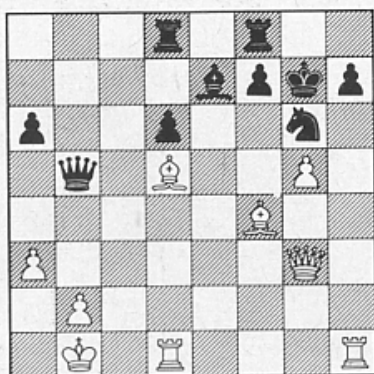

interessant slutspil. Interessant var også partiet mellem Malich og Kostro. Sidstnævnte tabte til Ole Jakobsen i 1. runde, så ordnede Malich Ole i anden runde og nu var det Kostros tur til at ordne Malich!

5052

Siciliansk

Hvid: *Kostro*, Polen Sort: *Malich*, Østtyskland
 1. e4, c5 2. Sf3, e6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6
 5. Sc3, d6 6. g4!?, a6 7. g5, Sfd7 8. Lg2, Le7
 9. Le3, Sc6. Eller 9. —, Lxg5 10. Sxe6 med hvid fordel.
 10. f4, Sxd4 11. Dxd4, e5 12. Dd2, exf4
 13. Lxf4, Se5 14. Sd5, Le6 15. h4, Lxd5 16. Dxd5, Dc7
 17. 0-0-0, 0-0 18. Kb1, Tac8 19. Db3, b5
 20. Lh3, Tcd8 21. h5, Dc4 22. Dg3, Dxe4
 23. Lg2!. Pointen i hvids bondeoffer er, at den hvide løber nu kommer til at indtage en dominerende plads på d5. 23. —, Db4 24. c3, Dc5
 25. Ld5, b4 26. cxb4, Dxb4 27. a3, Db5
 28. h6!. Sg6 29. hxg7, Kxg7.

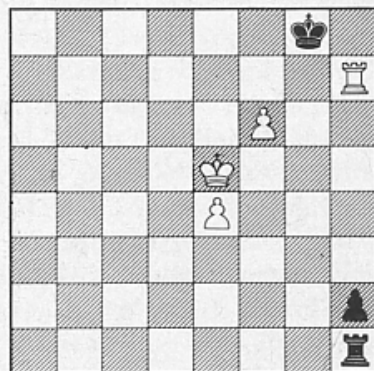

30. Txb7!+. Det afgørende gennembrud. 30. —, Kg8. Eller 30. —, Kxh7 31. Dh3†, Kg7 32. Dh6† eller 31. —, Kg8 32. Th1 etc. 31. Dc3†,

Se5 32. Lxe5. Også 32. Dh3 vandt hurtigt. 32. —, Kxh7 33. Th1†, Kg6 34. Le4†, f5 35. gxf6 e.p.†, Kf7 36. Th7†, opgivet.

Partiet mellem Balcerowski-Baumbach var ualmindelig velspillet og Balcerowski havde sikret sig en bonde mere allerede i midstspillet. Men var det nok til at vinde på?

Baumbach

Balcerowski

Sort havde sidst spillet 64. —, Kg8 og nu fulgte: 65. f7†, Kf8. Alle tilskuere var enige om, at nu vandt hvid. 66. Ke6, Tf1 67. Th8†. Spillet efter lang tids betænkning. Hvorfor? Jo, hvid opdagede pludselig sorts snedige fælde: 67. Txb2, og nu ikke som beregnet 67. —, Txf7? for 68. Th8†! fulgt af 69. Th7† og hvid vinder, men derimod 67. —, Tf6†! og efter 68. Kxf6 er sort pat! Hvid forsøgte sig altså med 67. Th8†, men efter 67. —, Kg7 68. Txb2, Tf6† 69. Ke5, Txf7 70. Tc2 spillede yderlig 24 træk inden hvid måtte erkende, at stillingen var teoretisk remis.

(Fortsættes i næste nr.)

Remisernes match i Moskva

Af JØRN SLOTH

II

6. parti viste, at initiativet i matchen nu var ved at overgå til Petrosjan, der positionelt overspillede sin modstander og vandt en bonde. I den gensidige tidnød lykkedes det dog lige Kortjnoj at holde remis. De to næste partier blev ret hurtigt taget remis, hvorefter stillingen var 4-4.

På dette uafklarede tidspunkt af matchen vovede ex-VM *Botvinnik* sig frem med en kommentar. Efter hans mening var det lykkedes Petrosjan

at påtvinge Kortjnoj sin spillemåde. I aktivt spil er Petrosjan ikke mere så stærk, men som forsvarsspiller og i sin stræben mod sikkerhed er han stadig på toppen. Det er klart, at han søger at udnytte denne stærke side af sit spil, selv om nogle tilskuere er utilfredse med de mange remiser. Når man først har passeret de 40, ændrer man ikke sådan lige sin stil, tilføjer *Botvinnik*.

Om matchens udfald mente *Botvinnik*, at den første alvorlige fejl ville være afgørende. End-

videre var det et spørgsmål, om Kortjnojs udholdenhed var tilstrækkelig stor...

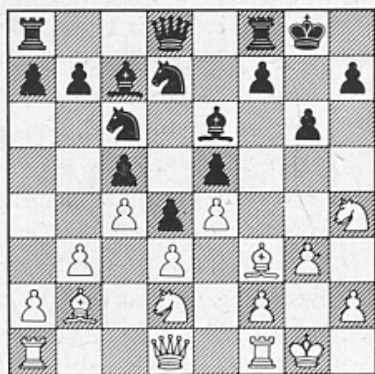
9. parti gav svaret. Det følger her med udførlige kommentarer af stormester *Suetin*:

5053 Engelsk

Hvid: *Petrosjan* Sort: *Kortjnoj*

9. matchparti

1. c4, e5 2. g3, c6 3. b3?!. Med dette træk giver hvid åbningen et originalt forløb. Den almindelige fortsættelse er 3. Sf3, e4, 4. Sd4, d5 o.s.v. 3. —, d5 4. Lb2, d4. Kortjnoj holder meget af sådan en bondekile på 5. række, hvadenten han spiller hvid eller sort. Spillet minder nu om Retis åbning, men de strategiske metamorfoser er endnu ikke afsluttede. 5. Sf3, Ld6 6. d3. Opmærksomhed fortjente 6. b4 for at vinde terræn på D-fløjen. 6. —, c5 7. Lg2, Se7 8. 0-0, Sec6. Sort foretager også mobiliseringen på sin egen måde: kongespringeren føres til c6 og dronningspringeren senere til f6. 9. e3, 0-0 10. Sbd2, Le6 11. e4. Dette træk gjorde hvid efter længere overvejelse. Nu, da åbningsstadiet er ved at være forbi, kan man konstatere, at spillet er en slags Ben-Oni med omvendte farver. Naturligvis har hvid i sammenligning med de analoge teoretiske varianter to ekstra tempi (b3 og Lb2) men i den givne stilling er det næppe væsentligt. I en sådan situation ville den sortfældede løber faktisk være bedre placeret på diagonalen c1-h6. 11. —, Sd7 12. Sh4, g6 13. Lf3. Hvids omgruppering er letforståelig: han vil afbytte de hvidfældede løbere med 14. Lg4, og på 13. —, Lh3 spille 14. Sg2 og derefter forberede fremstødet f2-f4. 13. —, Lc7.

Denne manøvre bestemmer den følgende skærpelse af spillet. Den taktiske begrundelse viser sig i varianten 14. Lg4, Lxg4 15. Dxc4, La5 16. Tad1, Lc3! 17. Lc1 (17. Lxc3?, dxc3 18. Sdf3, Sd4!) Sb4! og sort får en gevinststilling. Den sorte løber vil kontrollere diagonalen a5-e1 og sætte sig fast på c3. Alligevel har denne

DSU's Støtteforening

Kasserer:

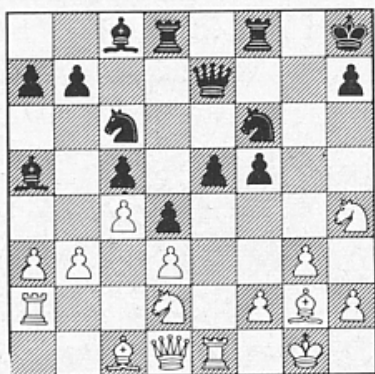
Ole Lauridsen

Finlandsvej 35, 7100 Vejle

tilsyneladende perspektivrige plan sine skyggesider, hvoraf den vigtigste er, at løberen fjernes fra centralfelterne og K-fløjen. Opmærksomhed fortjente 13. —, Te8 og 14. Sf8. 14. a3, La5 15. Lc1, De7 16. Lg4, f5. En naturlig, men som det senere viser sig lidt for forpligtende beslutning. Bedre var nok 16. —, Lc3 17. Ta2, a6 for så hurtigt som muligt at gennemføre fremstødet b7-b5-b4! 17. exf5, gxf5 18. Lf3. Man skulle tro, at 18. Lh3 var mere konsekvent, men på det havde sort forberedt dolkestødet 18. —, e4!. Dette modstød må hvid i øvrigt regne med i resten af partiet. 18. —, Sf6 19. Lg2. En karakteristisk Petrosjan-manøvre, tilsyneladende blotet for taktisk kolorit. Men hvis man trænger dybere ind i stillingen, begynder hvids hensigt at aftegne sig, nemlig sprængningen b3-b4 på D-fløjen. Der truer 20. b4!, cxb4 21. Sb3!, Lb6 22. Lxc6, bxc6 23. axb4 og hvid har en klar positionel fordel på D-fløjen. Hvorfor spillede Petrosjan så ikke straks 19. b4?. Svaret er let, hvis man ser på varianten 19. —, cxb4 20. Sb3, e4!. Dette modstød er ledemotivet i sorts operationer, mens ledemotivet i hvids strategi er sprængningen b3-b4. 19. —, Tad8. For nogle endda yderst velbevandrede tilskuere og mestre var denne manøvre uforståelig. Jeg synes, at dette træk afspejler Kortjnojs kompromisløse indstilling i dette parti. Sort vil forbinde fremstødet e5-e4 med et efterfølgende d4-d3 og anbringer derfor tårnet på d8. 20. Ta2!. Igen et tilsyneladende beskedent træk. Men hvid forbereder så småt det afgørende fremstød på D-fløjen. 20. —, Lc8 21. Te1. Et af de vanskeligste træk i partiet. Hvid stiller tårnet ind i bindingen på diagonalen a5-e1, men i forbindelse med den efterfølgende operation er trækket alligevel velbegrundet. 21. —, Kh8. Det er allerede svært at angive det rigtige svar for sort. Mange kritikere af Kortjnojs spil har ment, at ondets rod er at finde ved 19. træk, hvor det ville have været forsigtigere at anbringe tårnet på e8. Så ville sort nu have haft muligheden 21. —, Dg7. Men at regne dette for en oplagt fejl er vanskeligt. Grunden til sorts vanskeligheder er, at han har overvurderet sine chancer. Men man må indrømme, at det er vanskeligt at stille den rette diagnose før hvids næste træk, der afslører hans hensigter.

Det var vanskeligt selv for de specialister, der i presserummet frit kunne flytte brikkerne på analysebrættet...

22. b4. Fra dette øjeblik begynder hvid et energisk angreb over hele fronten. Begivenhederne antager nu forceret karakter. 22. —, cxb4 23. Sb3, Lb6. 23. —, Lc7 24. Lxc6, bxc6 25. axb4 var næppe bedre. Sort har mange svage punkter, og det er nok ikke muligt at stille noget op overfor hvids tryk mod de kritiske punkter e5 og d4. 24. Lxc6. Denne overraskende afbytning af den vigtige hvide løber havde sort nok undervurderet. Svækkelsen af de hvide felter omkring hvids rokadestilling betyder imidlertid intet. I den forbindelse er Sh4 en udmærket vogter af hvids stilling (her har vi ulempen ved løbermanøvren til a5: det har i den sidste ende befæstet den ved første øjekast skrøbelige springerstilling på h4). Ved afbytning af en af sine løbere indleder hvid et stærkt tryk mod punkterne e5 og d4, der er berøvet deres forsvarer Sc6. 24. —, bxc6 25. axb4, a6. På dette træk brugte Kortjnoj sine sidste værdifulde minutter. Sorts stilling er faktisk også meget vanskelig. Der truede 26. c5, Lc7 27. Txa7. Forsøg på at skabe modspil på K-fløjen mislykkes. F.eks. 25. —, Sg4?! 26. c5 (godt er også 26. h3) 26. —, Lc7 27. Txa7, f4 28. Sf3, fxg3 29. hxg3, Sxf2?! 30. Kxf2, Lg4 31. Lf4! og sort er fortabt. 26. Sf3. Den mest effektive fortsættelse. Alvorlig opmærksomhed fortjente også 26. Lb2 med truslen 27. c5 og 28. Sxd4! 26. —, e4. Et tvungent offer. Ellers kan truslerne mod e5 og d4 ikke pareres. Bortset fra direkte slag på e5 truer der jo 27. c5, Lc7 28. Sbx4 o.s.v. 27. c5, Lc7 28. Sfx4, Df7. I alvorlig tidnød forsvarer Kortjnoj sig opfindsomt. Der truer 29. —, Txd4 29. Td2. Sådant afværger sorts øjeblikkelige trusler simplest. Nu kan Lc1 også komme tilbage på den store diagonal, hvilket er begyndelsen til det afgørende angreb. 29. —, Ld7. Der er intet bedre, at tabe c6 ville være skæbnesvangert. 30. Lb2, Kg8 31. Sa5!. Præ-

cist. Sort må afbytte sin sortfældede løber, hvilket skaber nye svagheder i hans stilling. 31. —, Lxa5 32. bxa5, Tb8 33. La1!. Enkelt og overbevisende. Fra dette beskedne ståsted virker løberen meget stærkt. 33. —, Tfe8 34. Tde2, Dh5 35. Dd2. Dronningen kan nu komme til f4, og hvid parerer samtidig truslen 35. —, Sg4 36. f3! og hvis 36. —, e3, så 37. Da2†. 35. —, Kf7 36. h4. Godt var også 36. dxe4 og hvis 36. —, Sxe4 så 37. Da2† med stærkt angreb. 36. —, exd3 37. Dxd3, f4 38. Sf3. Den afgørende manøvre. Der er intet forsvar mod 39. Se5† eller 39. Sg5†. 38. —, Txe2 39. Dxe2, Dxc5?. Mere hårdnakket var 39. —, Te8, selv om hvid bør vinde. Sort var her i den yderste tidnød. 40. Se5†, Kf8 41. Sxd7†, Sxd7. Her opgav sort uden at afvente hvids svar. 42. Dg4 eller 42. De6 er dræbende.

Kortjnoj's eneste chance for at redde matchen var nu at vinde 10. parti, men han var åbenbart knækket og spillede helt uinspireret i dette parti:

5054

Katalansk

Hvid: Kortjnoj Sort: Petrosjan

10. matchparti.

1. c4, Sf6 2. d4, e6 3. g3, d5 4. Lg2, dxc4 5. Da4†, Ld7 6. Dxc4, Lc6 7. Sf3, Ld5 8. Da4†, Dd7 9. Dd1, Sc6 10. Sc3, Lb4 11. 0-0, Lxc3 12. bxc3, 0-0 13. Te1, h6 14. e3, Tfe8 15. Lb2?!, Sa5 16. Lf1, Sc4 17. Lxc4, Lxc4 18. Se5, Db5 19. Dc2, Tad8 20. a4, Da6 21. a5, c5 22. La3, cxd4 23. cxd4, Lb5 24. Tec1?!, Sd7 25. Sf3, Lc6 26. Se1, e5! 27. Lb2, exd4 28. Lxd4, Se5 29. Dc3?, De2! 30. Db2, Dh5 31. h4, a6 32. Lxe5, Txe5 33. Db4, T8d5 34. Sg2, Tb5 35. Df4, Df3 36. Dxf3, Lxf3 37. Tc8†, Kh7 38. Se1, Lc6 39. Sd3, Txa5 40. Tc1, Te7 og her blev spillerne enige om remis!. Stillingen er naturligvis klart vundet for sort, men Petrosjan har åbenbart ikke villet løbe den mindste risiko for at sætte forspringet overstyr.

Kortjnoj har i en artikel efter matchen fremført, at hovedårsagen til, at han tabte, var manglende fysisk forberedelse. Kræfterne slap op til sidst... Endvidere var Kortjnoj ikke tilfreds med sit midtspil. Hvis man tager alle ti partier under et, stod han efter eget udsagn til en matchsejr på 7-3 efter de første 10-12 træk!

Kortjnoj mener ikke, at han havde kunne vinde over Fischer, selv om han havde fået chancen. Men han tror, at han kunne have opnået et ærefuldt nederlag på 6 1/2-4 1/2.

Nu bliver det altså Petrosjan, der får fornøjelsen af at møde Bobby....

1. runde

i Dansk Skak Unions 10. divisionsturnering for hold spilles søndag den 10. oktober.

Program

for divisionsturneringen 1971/72 fås tilsendt ved indbetaling til Skakbladets ekspedition, Akademihaven, 4180 Sorø, på kr. 2,- i frimærker eller på giro 2 08 01.

Resultatlistes med individuelle resultater udsendes efter hver runde. Disse kan sammen med holdopstillinger fås tilsendt ved at indsende 7 svarkuverter til undertegnede, frankeret enten som tryksag med 50 øre eller som brev med 80 øre. Kuverterne skal være i størrelse C 5 (164 x 232 mm) og ikke selvklebende og ikke med specielle lukkesystemer.

*Eigil Meedom,
turneringsleder,
Vejringsvej 19,
2730 Herlev.*

Athen 1971

24. juli - 15. august

Finalegruppe A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Pts.
1. Hug, Schweiz	-	½	½	½	1	1	½	1	1	1	½	1	8½
2. Ribli, Ungarn	½	-	0	1	1	0	1	1	1	1	1	½	8
3. Rogoff, USA	½	1	-	½	0	1	1	1	½	1	0	1	7½
4. Torre, Philippinerne	½	0	½	-	½	½	½	½	1	1	1	½	6½
5. Vaganjan, Sovjetunionen	0	0	1	½	-	1	0	1	0	1	1	1	6½
6. Borngässer, Vesttyskland	0	1	0	½	0	-	1	1	1	½	1	½	6½
7. Pinal, Cuba	½	0	0	½	1	0	-	0	½	1	1	½	5
8. Hausner, Tjekkoslaviet	0	0	0	½	0	0	1	-	1	½	1	1	5
9. Øgård, Norge	0	0	½	0	1	0	½	0	-	0	1	1	4
10. Barle, Jugoslavien	0	0	0	0	0	½	0	½	1	-	1	1	4
11. Poutiainen, Finland	½	0	1	0	0	0	0	0	0	0	-	1	2½
12. Haik, Frankrig	0	½	0	½	0	½	½	0	0	0	0	-	2

Junior-VM i Athen 1971

Werner Hug, Schweiz, overraskende juniorverdensmester

Af JACOB ØST HANSEN

De 44(!) spillere ankom til Athen i løbet af lørdagen 24/7. Alle indkvarteres på et studenterhotel i udkanten af Athen. Arrangementet var udmærket og forløb helt uden gnidninger af nogen art. Athen er naturligvis en meget spændende by at besøge med alle dens berømte seværdigheder og pulserende liv; turneringen var derfor nok uanset de skaklige resultater en stor oplevelse for alle deltagerne.

Spillestedet var en søjlehal i en stor palæagtig bygning i Athens midte, ganske nær Akropolis. På grund af de ret høje dagtemperaturer (omk. 35° C.) afvikledes partierne fra kl. 17.30 - 22.30 med hængepartier den følgende formiddag.

Forgrupperne var af meget varierende styrke. Dette kan imidlertid næppe helt undgås, da turneringsledelsen kun har et ringe kendskab til 80% af spillerne. Selv mødte jeg op med store for-

ventninger. men måtte se mig slået i de to første runder, og jeg nåede derefter kun lige at kante mig ind i B-finalen. Fra min gruppe kvalificerede E. Torre fra Philippinerne og Pinal fra Cuba sig til A-finalen. I forgrupperne skete der faktisk ingen sensationer. Ingen af de stærke folk som Vaganjan, Rogoff, Ribli, Borngässer eller Torre lod sig holde ude af A-finalen.

Før 1. finalerunde anså så godt som alle Vaganjan for favorit til at hjemføre skabet. Man gav Rogoff og Ribli pæne chancer og i baghovedet rumsterede Borngässer og Torre. Men ingen, ja det skulle da lige være Hugs egne »vilde« drømme, så i den 18-årige schweizer et verdensmesteremne.

Første sensation indtraf da Werner Hug for løs på Vaganjans kongestilling og vandt. Det var allerede i 2. runde. Derefter lå Hug og Rogoff i spidsen i de næste par runder. Ribli havde overraskende tabt til både Rogoff og Borngässer og syntes tabt af feltet. Torre og Borngässer spillede for mange remiser. Rogoff gik imidlertid stærkt frem, og før 8. runde lå han alene i spidsen med 6½ points, ét point foran nr. 2. Men nu vågnede Vaganjan op til dåd og slog Rogoff. Det blev partiet, der knækkede amerikaneren, og han fik derefter kun 1 point af de sidste 3. Hug, der hele tiden havde ligget i kølvandet, for nu ind på arenaen og kunne med en remis i sidste runde mod Rogoff sikre sig mesterskabet. Ribli, der jo havde haft en dårlig start, fik en særdeles fin slutspurt med 7½ af 8, hvad der gav ham andenpladsen.

Om Hugs spillestil er der at sige: Den er meget risikabel. Næsten alle hans partier afgjordes ved taktiske vendinger eller af og til strategiske ofre.

Ser man overfladisk på de stillinger, han opnår, synes man sikkert tit, det ser ret håbløst ud, men han har i sine modstanders nervøsitet og tidnød vigtige forbundsfæller. (Se i øvrigt de af Larsen kommenterede partier).

Resten af *Jacob Øst Hansens* referat fra Athen inklusive resultater fra de øvrige finalegrupper følger i næste nr.

Red.

Partier fra junior-VM kommenteret af Bent Larsen

Det afgørende parti (??)

5055 Kongeindisk Angreb

Hvid: Hug, Schweiz Sort: Vaganjan, Sovjet

Hug er en farlig taktiker, men ikke nogen sund positionsspiller. Jeg mødte ham sidste år i en urmatch, han styrtede sig over min kongestilling

og ofrede løs. Da angrebet var afværget, begyndte han at spille meget middelmådigt. Hvordan kan sådan en spiller vinde denne turnering foran gode folk som Vaganjan, Ribli og Rogoff? Nysgerrig fandt jeg en del af svaret i dette parti, fra 2. finalerunde. 1. e4, e6 2. d3, c5 3. Sf3, Sc6 4. g3, g6 5. Lg2, Lg7 6. 0-0, Sge7 7. Te1, 0-0 8. Sbd2, Dc7 9. a4, d5 10. exd5, Sxd5 11. Sc4, b6 12. c3, Lb7 13. Sg5?!. Helt vildt, 13. a5 er den positionelle fortsættelse. Det enkleste var nu 13. —, h6 14. Se4, Tad8. 13. —, Tad8 14. Dg4?!, h6 15. Sf3, e5. Solidere var 15. —, Tfe8. Nu griber schweizeren sin chance, korrekt eller ukorrekt, der skal ofres. 16. Dh4, g5 17. Lxg5, hxg5 18. Sxg5, Tfe8 19. Lxd5, Txd5 20. Se3, Dd8(?). 20. —, T5d8 21. Sf5, f6 22. Sh7 giver hvid et meget kraftigt angreb - bemærk truslen Te4. Men bedren end teksttrækket må være 20. —, Dd7. Sort vil besvare Sf5 med Df6, men undervurderer hvids følgende manøvre. 21. Dh7?!, Kf8 22. Dh5, Td7 23. Sf5, Tc7. Eller 23. —, f6 24. Sh7†, Kg8 25. Te4. Te4 kan ikke forhindres med Sb8, for så hænger e5 efter 24. Sxg7, Kxg7 25. Dh7†. 24. Te4, Lc8. Sort nåede lige at parere truslen Th4 fulgt af Dh8†. 25. Sh7†, Kg8 26. Sh6?!, Lxh6 27. Dxxh6, f5 28. Sf6†, Kf7 29. Sxe8, Kxe8 30. Th4, Kd7. Hvid har nu nærmest materiel fordel, og med den udsatte kongestilling har sort en håbløs opgave. 31. Dg6, Se7 32. Th7, Tc6 33. Dxf5†, Te6 34. Te1, Kd6 35. Dg5, Dg8 36. f4, exf4 37. Txe6†, Lxe6 38. gxf4, Sf5 39. Txa7, Dh8 40. a5, Kc6 41. Dg6, Sd4 42. cxd4, Dxd4† 43. Kg2, Dxb2† 44. Kg3, Kd6 45. Ta6, Dd4 46. Txb6†, Kc7 47. Dxe6, opgivet. Tjah, i den slags partier har man ikke megen fornøjelse af sit bedre positionsspil og sin eminentte slutspilteknik. Partiet slog i nogen grad russeren ud, i første halvdel af finalen spillede han under sin standard. Hvis et parti i 2. runde kan siges at afgøre en turnering, blev dette parti faktisk afgørende.

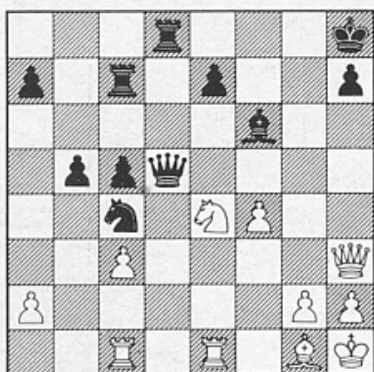
5056

Grünfeld-indisk

Hvid: Vaganjan, Sovjet Sort: Rogoff, USA

9. runde

1. d4, Sf6 2. e4, g6 3. Sc3, d5 4. cxd5, Sxd5 5. e4, Sxc3 6. bxc3, Lg7 7. Lc4, c5 8. Se2, Sc6 9. Le3, 0-0 10. 0-0, Dc7 11. Tc1, Td8 12. Kh1, b6 13. f4, Sa5 14. Ld3, f5 15. exf5, Lxf5 16. Lxf5, gxf5 17. d5, Sc4?!. Sort har spillet åbningen godt og var kommet i fordel med 17. —, e6! 18. Dd3!, b5 19. Dxf5!, Dd6 20. Lg1, Dxd5 21. Sg3, Tac8 22. Tfe1, Lf6 23. Dh3!. P.gr.a. den svage sorte kongestilling har hvid nu de bedste chancer. 23. —, Kh8 24. Se4, Tc7.

25. Tcd1!, Dxd1 26. Txd1, Txd1 27. Dh6, Kg8. Kombinationens egentlige pointe var: 27. —, Lg7 28. Dh5, Td8 29. Sg5 og vinder. 28. Sxf6†, exf6 29. Dxf6, h6 30. De6†, Kh7 31. Df5†, Kh8 32. h3, Tg7 33. Dxc5, a6 34. Dh5, Ta1 35. f5, Kh7 36. f6, Tg6 37. Df5, opgivet.

Taktisk remis

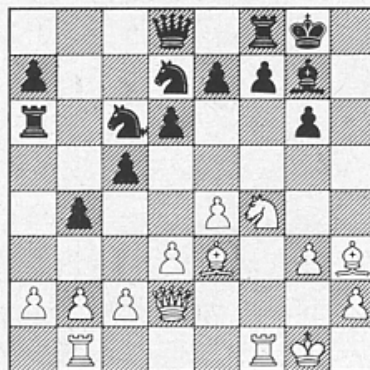
5057 —

Silciliansk

Hvid: Hug, Schweiz Sort: Rogoff, USA

Dette parti spillede i sidste runde. Hvis amerikaneren havde vundet, var han kommet på førstestepspladsen sammen med Hug og Ribli. Det ser

ikke ud til, at hans nerver holdt til presset. 1. e4, c5 2. Sc3, d6 3. g3, g6 4. Lg2, Lg7 5. d3, Sc6 6. Sh3, Sf6 7. 0-0, 0-0 8. f3, Lxh3 9. Lxh3, Tb8 10. Le3, b5 11. Dd2, b4 12. Se2, Dc7 13. f4, Sd7 14. Tb1, Tb6 15. f5, Ta6(?) 16. Sf4!, Dd8? 17. fxg6, hxg6.

18. Sxg6!, fxg6 19. Le6†. Remis!! Sort er færdig, f.eks. 19. —, Kh8 20. Dg2, Txf1† 21. Txf1, Sf8 22. Txf8†, Lxf8 23. Dh3†, Kg7 24. Lg5 eller 22. —, Dxf8 23. Dh3†, Lh6 24. Lxh6, Df3 25. Lg5†, Dh5 26. Df1!. Men remis var jo nok for Hug, så han akcepterede.

skoleskak

Redaktion: BØRGE BORGÅ
Lindbjerg 47, 6200 Åbenrå
Tlf. (046) 23697

3. præmie for bedste lodseddelsalg

Er nu endeligt klarlagt. Det blev Poul Reidar Nielsen, Skibelundsvej 5A, Vanløse, der solgte i alt 386. Poul vil en af dagene modtage den store skakbog: »Alt om skak«. Til lykke!

LU-møde i Fredericia 4/9

Ved mødet i Fredericia den 4/9 blev der budt velkommen til nye landsdelsledere: Søren Hauge, lærer i Hadsund, lærer Halfdan Olesen, Alsønderup, Hillerød, samt lærerne Nøhr og Mølgård i København, der begge afløser Daniel Nielsen.

Stormester Bent Larsen (på vej til Århus!) deltog i mødet. Man nåede til enighed om, at Bent Larsen pr. bånd (til udlejning for instruktører) vil udgive en række skakinstruktioner, som står til DSS's disposition. Uden tvivl en god ide til højnelse af spillestandarden. Nærmere følger desangående.

Næste DM-finale med 18 finalister afholdes i Åbenrå fra 7. -9. april 1972.

Landsudvalget for Skole-Skak.

Forretningsudvalget:

Form: B. Borgå, Lindbjerg 47, 6200 Åbenrå (046) 23697.

Kass: F. Kortegård, Eskebæk 7, 8660 Skanderborg, (06) 521423.

Sekr: J. Gad, Stenholtsvænget 8, 3400 Hillerød (03) 266281.

Regionaledere:

Nordjylland: S. Hauge, Lindalsbakken 32, 9560 Hadsund.

Nordvestj: K. Brandt-Lassen, Lindebo, Heldum 7620 Lemvig.

Sydvestj: K. Sand, Heimsdals Alle 38, 6700 Esbjerg, (05) 126543.

Nordøstj: S. Svendsen, Tousvej 43, 8230 Åbyhøj (06) 155027.

Østjyll: J. Klausen, Anlægsvej 3, Nr.Sned (06) 771327.

Sydøstj: P. Holst Thomsen, Danmarksgade 7, 6580 Vamdrup, (05) 581506.

Sønderj: B. Borgå, Lindbjerg 47, 6200 Åbenrå.
(046) 23697.

Fyn: P. Eriksen, Rødegårdsvej 169, 5000 Odense.
Sjælland: H. Olesen, Møllevangen 18, Alsønderup
3400 Hillerød.

København: J. Nøhr Sørensen, Østerbrogade 236
v, 2100 København Ø, (01) 295414.

K. Mølgård Jensen, Frederiksbergalle 6³,
1820 København V, (01) 312120.

Bornholm: P. Petersen, Gartnervangen 44,
3700 Rønne.

Lolland-F: O. Schade, Peter Freuchensvej 39,
4800 Nykøbing F, (03) 853938.

Blindspil på Tranum

Følgende parti blev spillet blindt 14. juli på Tranum med 80 drenge + ledere som tilskuere. From flyttede figurerne på demonstrationsbrættet. Betænkningstid 3/4 time pr. spiller.

5058 _ Nimzo-indisk

Hvid: Bent Sørensen Sort: Jørn Sloth

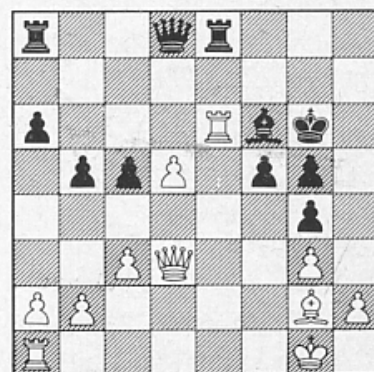
1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sc3, Lb4 4. e3, Lxc3[†]
5. bxc3, Sc6 6. Ld3, De7 7. e4, e5 8. d5, Sb8
9. Se2, d6 10. 0-0, Sdb7 11. Sg3, Sc5 12. De2,
Ld7 13. Ld2, 0-0-0 14. Lc2, g6 15. f4, exf4 16.
Lxf4, Sg4 17. Tae1, h5 18. e5, dxe5 19. Lxe5,
The8 20. Lf4, Dh4 21. Se4, Sxe4 22. Lxe4,
f5 23. g3, Df6 24. h3, Txe4 25. Dd2, Se5 26.
Txe4, fxe4 27. De3, Te8 28. Dxa7, Db6[†] 29.
Dxb6, cxb6, hvid opgiver.

PRÆMIEOPGAVE

Ligepå og hårdt

Stillingen stammer fra en turnering i København 1938. Hvid er i træk og står naturligvis absolut bedst, men Cruusberg opdager, at stillingen er moden til alle skakspilleres drøm: nemlig at droningoffer. Det er ikke hver dag man får lejlighed til at stille sin dronning i slag, men her er D-ofret 100% korrekt, idet der på 1. Dxf5[†], Kxf5 følger 2. Le4[†] mat.

Sort: M. Kupferstich

Hvid: A. Cruusberg

Spørgsmålet er imidlertid, hvorledes spillet fortsatte efter ofret.

Løsning inden 1. november til Børge Borgå.

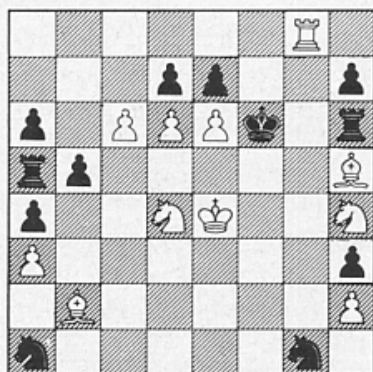
problemskak

Redaktion:

JAN MORTENSEN (originalopgaver)
Sct. Olavsallè 44, 2630 Tåstrup . Tlf. (01) 99 25 58
O. G. LAURITZEN (løsninger)
Aleksistevej 213 A, 2720 Vanløse . Tlf. (01) 71 70 78

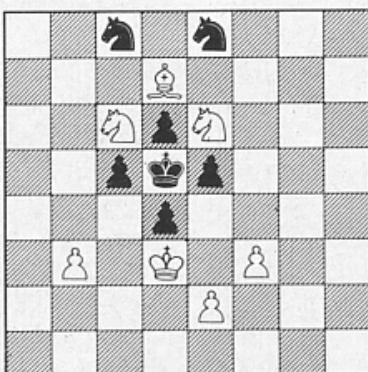
Originalopgaver (undtagen 9037)

9031. Leon Fontaine
Liège (Belgien)

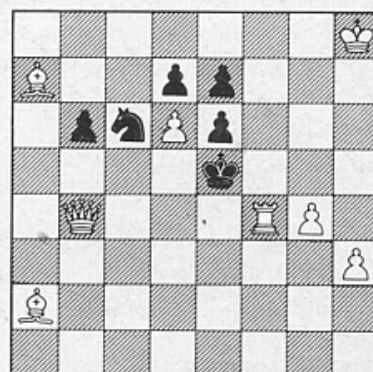
Mat i 2 træk

9032. David Hjelle
Volda (Norge)

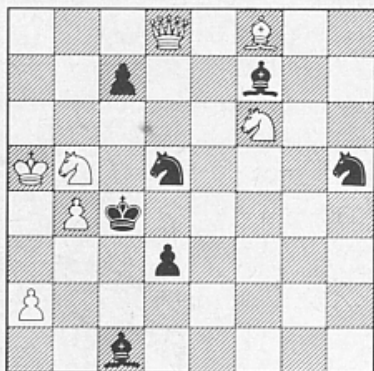
Mat i 2 træk

9033. Arni Stefánsson
Reykjavik

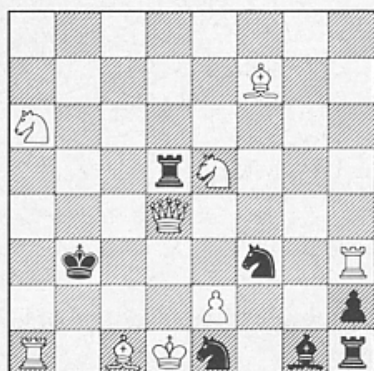
Mat i 2 træk

9034. Ragnar Halldorsson. Alftanesi (Island)

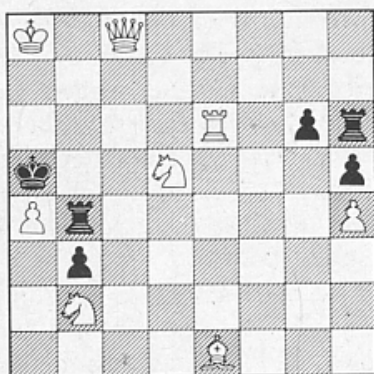
Mat i 3 træk

9035. Einar Wennick. Hälsingborg (Sverige)

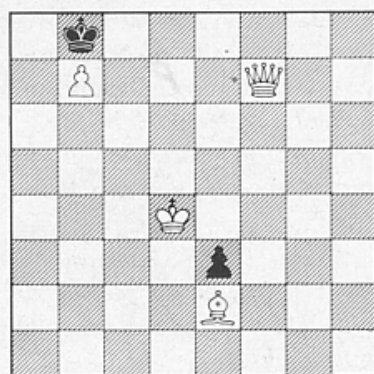
Selvmat
i 2 træk

9036. Arthur Madsen. Svendborg

Selvmat
i 3 træk

9037. Emil Palkoska. Sachové Listy 1902

Mat i 3 træk

Korrektion

9023 (august): Lc4 skal være hvid.

40 år som skakproblemredaktør

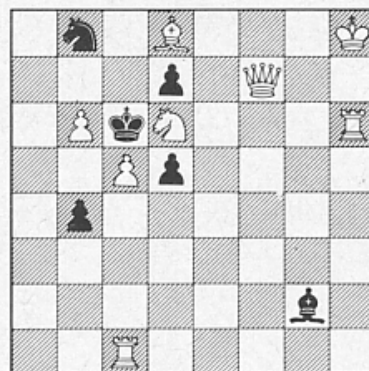
I denne måned kan den ene af Skakbladets opgaveafdelings to redaktører fejre et sjældent jubilæum, idet O.G. Lauritzen gennem 40 år har været redaktør af løsningsafdelingen. Lauritzens redaktionstid falder i to perioder, først en kort på 1 1/3 år fra april 1930 til juli 1931 sammen med K.A.K. Larsen og senere en lang, begyndende februar 1933. På samme tidspunkt overtog P. Rasch Nielsen posten som redaktør af originalafdelingen; april 1959 blev han afløst af den nuværende redaktør Jan Mortensen.

O.G. Lauritzen er selv en meget stærk løser, hvad der kommer ham til gavn under den ikke altid lige spændende del af løsningsredaktørens arbejde: undersøgelse af de indkomne opgaver for korrekthed. Som forfatter har O.G. Lauritzen været mindre produktiv; det samlede udbytte når ikke en gang op på 100 opgaver, hovedsagelig tretrækkere, men også en halv snes totrækkere. Til gengæld er der en del mesterværker imellem, som 9040 nedenfor.

En væsentlig del af O.G.L.s opgaver indeholder modelmætter, og hans store indsigt i denne problemkategori foranledigede FIDE til at vælge ham som en af dommerne for modelmatafdelingen i det kommende store retrospektive problemalbum 1918-1944.

J.M.

9038. O.G.Lauritzen
1. pr. Skakbladets jubilæums-
turnering 1928-29

Mat i 3 træk

- 1. Lh4, tr 2. Dg8
- 1. Lh4, Le4 2. De8
- 1. Lh4, Lf3 2. Df8
- 1. Lh4, Lh1 2. Df1
- 1. Lh4, d4 2. Da2
- 1. Lh4, Sa6 2. Dd7

Rud Prytz død

Den 23. august døde Lrs. Rud Prytz i en alder af 71 år (født 7. december 1899). I 1917 publicerede han sin første skakopgave, en tretrækker, og siden har han publiceret omkring 400 opgaver, hvoraf over halvdelen er selvmatter (ca. 250) og næsten alle de øvrige to- og tretrækkere. Prytz' yndlingstemaer var bondeforvandling, trækpligt og - specielt i selvmatterne - frigørelser. Et særligt system, som Prytz anvendte i mange selvmatter, ses i 9039: en sort bonde frigør eller slår en hvid dronning, der er bundet på 1. række, og forvandler sig samtidigt til løber eller springer.

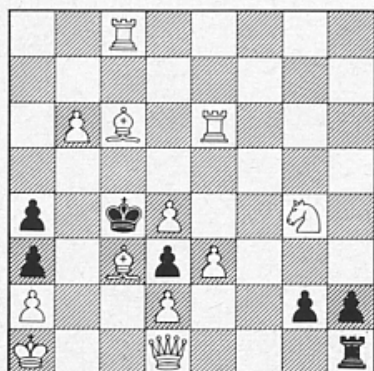
Prytz var med til at stifte Dansk Skakproblem Klub 14. januar 1932 og var dennes sekretær indtil 1943. Efter krigens ophør indtrådte han igen i bestyrelsen og var i en kort periode på et par måneder i 1948 dens formand. Han var medforfatter til de årsskrifter klubben i sin tid udgav og til den i 1942 udsendte (hidtil eneste danske) lærebog i problemskak: Skakopgaven.

Under besættelsen var Prytz medarbejder ved den illegale presse, hvilket indbragte ham et ophold på 45 dage i Vestre Fængsel. Hans dagbog fra dette tidsrum blev udsmyglet og senere udgivet under titlen: Min Fængselsdagbog.

Prytz bevarede interessen for problemskak til det sidste; så sent som i juli modtog vi de sidste originalopgaver fra ham, som vi senere vil bringe her i bladet.

9039 Rud Prytz

1. pr. Die Schwalbe Birgfeld-Heft 1937

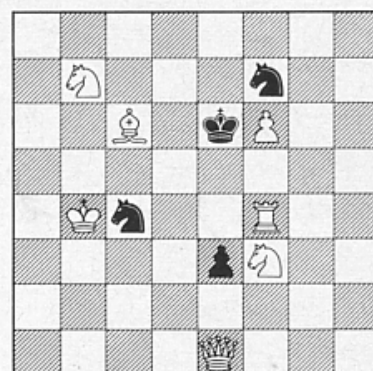

Selvmat i 3 træk

- 1. Df1, Tg1 2. Dc1, -3. La5
- 1. Df1, g1D 2. Lb7, Kb5 3. Db1
- 1. Df1, g1L 2. Ld7, Kd5 3. Df2
- 1. Df1, g1S 2. Ld7, Kd5 3. Df3
- 1. Df1, gf1L 2. Le4, Kb5 3. Ld3
- 1. Df1, gf1S 2. e4, -3. Se3

9040 Rud Prytz

Hædr. omt. Good Companion juli 1923

Mat, i 2 træk

- 1. Df1, truer 2. Dc4
- 1. Df1, Scd6 2. Sc5
- 1. Df1, Sce5 2. Sd4
- 1. Df1, Sfd6 2. Sd8
- 1. Df1, Sfe5 2. Sg5

Løsninger til opgaverne i augustnummeret.

Nr. 9008 af H. Ahues: 1. Tb7-b5, der truer 2. Txc5, fører til to grimshaws (d.v.s. gensidige spærringer mellem et taarn og en løber) paa c2 (1. —, Tc2, 2. Dd3; 1. —, Lc2 2. Sd2 mat) og d6 (1. —, Td6 2. Se5; 1. —, Ld6 2. Dxd5 mat). Der er to forførelser med nowotny paa de to skæringsfelter (nowotny = offer af hvid brik på skæringspunktet mellem sort tårn og løber med udnyttelse af de to afskæringer) med de fire ovennævnte variantmatter som trusler: 1. Lc2? truer 2. Dd3, Sd2 mat. 1. Ld6? truer 2. Se5, Dxd5 mat. Disse strander paa hhv. 1. —, Dc3 og 1. —, Lc4! (J.M.)

Nr. 9009 af H. Hermanson: Førstetræk med Tg7 truer 2. Lxe5 mat, men kun 1. Tg4, 1. Td7 og 1. Tc7 kommer i betragtning. 1. Tg4? Sdf6 2. Dg1; 1—, Te8 2. Sxd5 mat; 1. —, Db8! 1. Td7? Sef6 2. Dg1; 1—, Te8 2. Se4; 1. —, Db8 2. Txd5 mat; 1. —, Sxd2! 1. Tc7! Sdf6, Sxe4; 1. —, Sef6 2. Sxd5; 1. —, Te8 2. Tc4; 1. —, Sxd2 2. Sd1 mat. De tre mat-træk Dg1, Sxd5 og Sxe4 fremkommer parvis i de to forførelser og løsningen, men efter forskellige sorte svartræk. (J.M.)

Nr. 9010 af Søren Jensen: 1. d4, Kxd4 2. Dd1 mat med udnyttelse af selvbindingen af den sorte løber. 1. —, cxd3 e.p. 2. De4 mat. (J.M.)

Nr. 9011 af V. Johnsen: 1. a4 med grimshaw paa b5. Desuden blokader paa d3 og d5. En betydeligt forbedret udgave af 8999. (J.M.). Trækpligt (V.R.).

Nr. 9012 af T. Kardos: 1. De7†! Kxe7 2. dxe8 (D); 1. —, Kf5, 2. Le4 mat. Stik imod, havde mange løsere tror, er der intet ulovligt i at begynde en opgave med skak. Tværtimod kan en saadan indledning være yderst problemmæssig. Men naturligvis skal anvendelsen af skak være velbegrundet i opgavens indhold. (J.M.).

Nr. 9013 af Lars Larsen: Uden det forstyrrende Td7 kunne hvid straks fremtvinge selvmat ved Dd1!, Txd1. Simple borttræk som 1. Txe7? strander dog, paa, at Dd8 griber forstyrrende ind: 1. —, Dd2! I Stedet afskæres tårnet: 1. Ld6. Forsøger sort nu en selvspærring for Th1 frigøres Del: 1. —, Sf1 2. De3, Se3; 1. —, Lf1, 2 De2, Le2 mat. Andre spærringer for Td7 fører godt nok til maalet efter den ene tandudtrækning, men ikke efter den anden: 1. Ld3? Sf1, 2. De3, Se3 3. Lf1, 1. Ld4? Lf1 2. De2, Le2 3. Lg1. (J.M.).

Nr. 9014 af W. B. Wormald: 1. Da1, Kg6 2. Sf4 mat.

Nr. 9015 af Erich Zepler: 1. Lb5, Le2 eller Lf1? strander paa pat efter 1. —, Kd4 2. Te3, mens 1. Lc4, Le8? giver pat efter 1. —, Ke5 2. Th4. Rigtig 1. Lb7. (J.M.).

Nr. 9016 af J.G. Campbell: 1. Lh2, g4 2. Sg1, Kd4 3. Tb4 mat. De tre sidste opgaver viser alle et patfaremotiv, hvor en hvid brik har en skadelig virkning (dækning af flugtfelt) og derfor maa flyttes til side. Karakteristisk er det, at hvid i alle tilfælde kunne fremkalde samme effekt ved at fjerne brikken fra brættet. (J.M.).

Nr. 9019 af R. Willmers: 1. Ta7 2. Sa5(†) 3. Tb7†.

Nr. 9020 af R. Willmers: 1. c4, truer 2. Dd3†, Kc5 3. Sb3†. 1. —, Kc5 2. Sb3†, Kc6 3. Df5 1. —, Kc3 2. Db3† 1. —, dxc4 2. Dg1† 3. Dc1† eller Da1† 1. —, b5 2. Tb5, dxc4 3. Da1† 1. —, a4 2. Tb5, Kc3 3. Db4† 1. —, b3 2. Tb5, dxc4 3. Sb3†.

Ad Nr. 4975 af Ahues i aprilnummeret er fuld af dualer, men V. Røpke meddeler, at opgaven synes korrekt, når c3 fjernes.

Månedens ekstrapremie

Ved lodtrækningen tilfaldt månedens ekstrapremie Peter Andresen, Hønsnap, 6382 Tørsbøl.

Løserturneringen

Total august: P. Andresen 13, E. Bentzen 33, A. Binderup 44, G. Brun 16, Steen Christensen 66, Jens Claussen 38 (5), M. Clausen 40, N. Danstrup 295, A. Dithmer 423 (11), K. Frank 117, Carsten Hansen 36, M. Hansen 29, S. Hauge 43, V.E. Hesselberg 273 (1), F. Højsgaard 43, J. Neergaard Jacobsen 13, K.E.Jensen 33, Leif Jensen 36 (2), V. Johnsen 143, F. Karlsen 99, H. Kløve 86, S.

Knudsen 18, Bent O. Kristensen 111, Ove Kroll 331, Bent Kølviig 112, Henning Larsen 240 (1), Ove Matras 33, Arne Møller 100, Ernst Nielsen 40, N. H. Nielsen 25, Jens Nielsen 62, Jens B. Nielsen 7, O. Reeh 485, V. Røpke 451 (36), L. C. Schmidt 122 (1) L. Skov 202 (1), L. Slotsgaard 404, K. Sølvbjerg 107, V. Søndberg 259 (1), P. Sørensen 383, K. Thrane 183 (14), K. Thorsen 145, Ax. Tipsmark 326 (9), Hans H. Vognsen 37, S. Woller 39, P. Østerbye 496 (9) og øvrige løsere uforandrede.

korrespondanceskak

Indenlandske turneringer

Turneringsleder:

Axel Nielsen, Klostervej 23, 5000 Odense.
Tlf. (09) 12 52 50 . Giro 96 38

Landsholdsklassen 1971

L. 1971 er startet med følgende deltagere nævnt i lodtrækningsorden: 1. Peter Gallmayer, Jelling 2. Jørgen Grotum Nielsen, Rødekro 3. Ove Søgaard, København 4. Peder Madsen, Jelling 5. Jens Otto Pedersen, Odense 6. Anders Berggreen, Århus 7. Hartvig Nielsen, Ejby Strand 8. Hans Rasmussen, Brabrand 9. Willy Paldan, Charlottenlund 10. Axel Nielsen, Odense.

Afsluttede partier

Svend Aage Madsen (sort) vundet over Svend O. v. Seelen, Svend O. v. Seelen (sort) vundet over S. From og over Svend Aage Madsen.

Mesterklassen: 171: 3/7, 3-1.

1. klasse: 312: 4-5, 7/1, 3/7, 5/1. - 313: 5/1, 4/1, 2/7.

2. klasse: 641: 3/7. - 643: 7/6. - 647: 5/6, 3/6. - 648: 3/7, 1/5. - 649: 3/5, 6/5, da 5 er tavs, 3/6, 2/7, 6/7. - 650: 6-2, 5/6. - 651: 4-2. - 652: 2/4, 2/3, 1-2, 4-5. - 653: 3/4, 4/5, 1-2, 3/5, 1-4. 654: 2/4, 2/7. - 655: 7/5. - 656: 1/5, 7/6, 2/6, 1/6, da 6 er tavs.

3. klasse: 711: 6/4. - 716: 6/1, 7/6, 7-1, 5/6, 3/1. - 717: 2/5, 6/1, da 1 er tavs. - 718: 4/7, 3/7. - 719: 1/3, 5-3, 4-7 7/3. - 721: 6-7. - 722: 1/5. - 723: 3/1, 5-1, 5/4, 2-7, 2/4, 6/7, 3/7 på tid, 3/4, 1/4. - 724: 5-1, 4-5. - 727: 3/5.

4. klasse: 627: 1/2. - 629: 2/4. - 630: 7/5. - 634: 7-3, 2-7. - 635: 7/3, da 3 er tavs. - 636: 1-6, 1/2, 3/6 på tid, 7/1, 2/6, 5/4. - 638: 6/5, 3/2. - 639: 4 opgiver alle partier, 3/6.

Afsluttede grupper

I 311:

1. Bent Faxner, København	0		
2. Ernst Larsen, Viby J	2		
3. Finn Vester, Valby	5	1.	63,00
4. Tage Nicolajsen, Odense	2½		
5. J. A. Kristensen, Høver	4	2.-3.	42,00
6. Sv. Erik Jensen, Vejen	3		
7. J. Chr. Larsen, Odense	4	2.-3.	42,00

Nr. 4 reagerede ikke på henvendelse i Skakbladet og får 0 mod nr. 5.

II 641:

1. S.E. Jensen, Torslunde	4½	3.	26,65
2. Ejler Yttesen, København	1		
3. K. T. Eriksen, København	5	1.-2.	42,70
4. Genno Jensen, Skanderb.	3½		
5. Kjeld Jensen, Skovlunde	0		
6. E. Petersen, Lunderskov	5	1.-2.	42,65
7. Regnar Larsen, Nibe	2		

III 711:

1. Lauge Andersen, Stubber.	2		
2. Ejnar Wraae, Rebbøl	3½	3.	26,65
3. Kai Larsen, Århus	4	1.-2.	42,70
4. N. Kristoffersen, Københ.	3		
5. Walter Busk, Rødovre	2		
6. Vagn H. Bigum, Kongsted	2½		
7. Aage Justesen, Gedesby	4	1.-2.	42,65

IV 627:

1. Poul E. Estrup, Skalborg	3½	3.	13,35
2. Jens Gade, Godthåb	3½	3.	13,30
3. H. Lund, Øster Vamdrup	5	1.-2.	42,70
4. Holger Hviid, Hvidovre	2½		
5. Knud J. Jacobsen, Års	0		
6. Max E. Hansen, Vejle	5	1.-2.	42,65
7. Carsten F. Hansen, Odense	1½		

Axel Nielsen

Pokalturnering

Turneringsleder:

Jørgen Axel Nielsen, Den gl. skole
4895 Errindlev . Tlf. (03) 90 01 95

Pokal I

Afsluttede partier

5: 7/1, 4/2, 4-5, 5-1.

Afsluttede grupper

P.2:

1. C. Jensen, Esbjerg	5½	60,00
2. C. Waagner Nielsen, Hjørring	5½	40,00

3. M.;B.Fjeldsted, Slangerup	3½
4. O.Larsen, Sierslev	3
5. S.Westergård, Horsens	2
6. K.Krasborg, Odense	1½
7. V.Christensen, Vojens	0

1 og 2 placeret efter ICCF-beregning.

P. 5:

1. H. Malchau Slangerup	5	60,00
2. A.O. Larsen, København	4½	40,00
3. S. Hauge, Hadsund	3½	
4. A. Dahl, Vejle	3½	
5. Finn Chr. Hansen, Solrød	3	
6. H. Balling, Lund	1½	
7. P.E. Pedersen, Sorø	0	

Der mangler 4 partier i, at hele pokalturnering I's indledende runder er færdigspillet. Det var turneringslederens håb at kunne have startet semifinalerne her i begyndelsen af september, men vi beder de dertil kvalificerede væbne sig med tålmodighed lidt endnu. Semifinalerne starter, så snart alle betydende partier er rapporteret til os.

Pokal II

Turneringsskemaerne er udsendt herfra den 4. september, og turneringen er startet den 7. september. Vi beklager, at grundet forskellige forsinkende omstændigheder er turneringen kommet ca. 1 uge forsent igang. Der startede 69 fordelt i 9 7-mandsgrupper og 1 6-mands gruppe, hvorfra vinderne går direkte i en 10-mands finale. Skulle en eller flere af vinderne være forhindret, trækkes der lod mellem samtlige toere, om de(n) ledige plads(er).

Jørgen Axel Nielsen

Udenlandske turneringer

Turneringsleder og repræsentant i ICCF:
Arne Henriksen, Syrenvej 34, 6880 Tarm.
Tlf. (07) 37 11 49 . Giro 1059 15

kommende turneringer

fortsat fra side 274

21/11, 11/12 og 12/12, elite- og mesterklasse spiller desuden en runde d. 9/11 med eventuelle hængepartier d. 11/11 i Rødovre Skakklubs lokaler, Valhøls allé 67, Rødovre. Indbydelse med alle oplysninger om tidspunkter for runder og hængepartier er sendt til alle klubber i 1., 2. og 8. hoved-

kreds. Indbydelsen kan rekvireres hos turneringslederen. - *Klasser og turneringsindskud*: E 35 kr., M 35 kr., 1. kl. 25 kr., 2. & 3. kl. 20 kr. - *Tilmeldelse* vedlagt spillerkort til turneringslederen *Eilert Andersen, Rødager, 60 st., 2610 Rødovre* senest d. 15/10. - Turneringsindskuddet indbetales på giro 16 10 86 (helst klubvis), *Vestvoldklubberne, Hans Kvist, Bjørnens kvarter 2A, 2620 Albertslund*. Tilmeldelse er først gældende når indskuddet er betalt. - I Vestvoldturneringen 1970 var der 192 deltagere.

Ringstedturneringen 1971. Arrangeret af Skakklubben af 1927, Ringsted, hurtigskak (1/2 time til hele partiet), 6 runder efter Monrads system. - *Spillested*: Valdemarskolen i Ringsted. - *Spilletider*: Søndag d. 28/11, åbning af turneringen kl. 9.00, 1. runde kl. 9.15 - 10.15, 6. runde kl. 16.00 - 17.00 - *Klasser og turneringsindskud*: M 25 kr., 1. kl. 20 kr., 2. & 3. kl. 15 kr. - *Præmier*: 80% af indskuddet går til præmier, ærespræmie til vinderen i hver klasse, i mesterklassen desuden en vandrepræmie til vinderen. *Tilmeldelse* (helst klubvis senest d. 15/11 til *Skakklubben af 1927, Ringsted, Fynsgade 26, st., 4100 Ringsted*. Giro 13 04 24. Forespørgsler om turneringen besvares på tlf. (03) 61 28 87. - Ur samt bræt og brikker medbringes for hver 2 spillere.

Vojens Skakklubs jubilæumsturnering 1971. Arrangeret af Vojens Skakklub i anledning af klubbens 25-års jubilæum, hurtigskak (1 time til

hele partiet), 9 runder efter schweizersystemet med seedning. Ved fornøden tilslutning spilles sideløbende en juniorturnering - *Spillested*: Ungdomsgården (ved kirken), Vojens - *Spilletider*: Weekenden 17/11-28/11 1971 1. - 4. runde d. 27/11 kl. 14.30-20.30, 5.-9. runde d. 28/11 kl. 9-18. - *Turneringsindskud*: Seniorer 25 kr., juniorer 10 kr. - *Præmier*: Indskuddet går ubeskåret til præmier, f.eks. ved 50 deltagere i seniorturneringen: 200, 100, 75, 50, 50 samt 8 præmier a 25 kr. - *Tilmeldelse* senest d. 13/11 1971 til *Jens O. Jacobsen, Irisvej 1, 6500 Vojens, Tlf. (045) 4 16 07*.

Jule- og nytårskak i Stockholm 1971/72. Stockholms Schacksällskap fejrer sit 105-års jubilæum med afholdelse af en åben international turnering. Turneringen arrangeres i samarbejde med Stockholms Schackförbund og Sveriges Schackförbund. 9 runder schweizersystem. - *Spillested*: »Schackhuset«, Hornsgatan 82B, Stockholm. - *Spilletider*: 27/12 1971 - 4/1 1972 kl. 17 - 22 (nytårsaftensdag dog kl. 14 - 19). - *Turneringsindskud*: 100 sv.kr. - *Præmier*: 6.000, 4.000, 2.000, 1.000, 750, 500 og 4 x 250 sv. kr. - *Tilmeldelse* inden 1/11 1971 til *Stockholms Schackförbund, Sekretaren, Hornsgatan 82B, 117 21 Stockholm, Sverige*. Muligvis vil det blive nødvendigt at begrænse deltagerantallet, deltagerlisten vil blive udsendt hurtigt efter d. 1/11. - Deltagerne bedes opgive eventuelt Elo-ratingtal, da turneringen efter FIDEs regler kan give kvalifikation til internationale titler.

danmark rundt

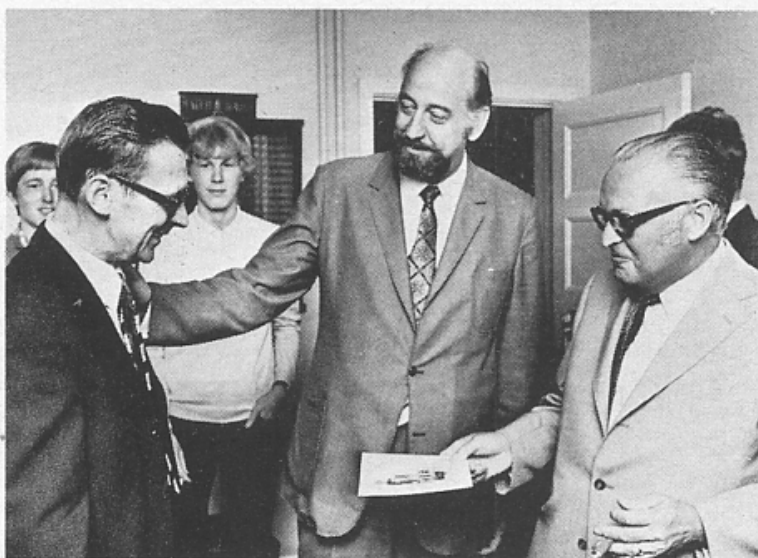
Odense skakcenter indviet

Lørdag den 3. september afholdte Odense Skakklub reception for at fremvise, hvad klubbens bestyrelse med assistance af medlemmer og disses hustruer havde fremtryllet siden 1. marts, hvor den gamle fabriksbygning, Vesterbro 90 (indgang fra Roarsvej), blev overtaget.

Resultatet er imponerende, idet hele tre etager nu står til rådighed for diverse aktiviteter.

Man har for fremtiden to spilleaftener: mandag og torsdag.

Fredag eftermiddag samles en speciel ungdomsafdeling.

T.v.: Odense Skakklubs formand E. Böttcher. I midten: rådmann, M.F. Lennart Larson. T.h.: Formanden for 3. hovedkreds, Hakon Nielsen. I baggrunden: Jesper Lehn og Morten Mortensen.

SKAKHUSET

STUDIESTRÆDE 24
1455 KØBENHAVN K
DANMARK

BUTIK og POSTORDRER
FORLAG - FABRIKATION

TELEFON BYEN 62 91
(01) 28 62 91

GIRO: 8 61 78

Skakhus-Avisen

udkommer 4 gange
pr. måned med nyt og
gammelt om

SKAKLITTERATUR
og
SKAKMATERIALER

Pr. nummer kr. 1,00
Abonnement kr. 24,00

Onsdag eftermiddag en afdeling for folkepensionister.

Kl. 19.00 var klubben vært ved en middag for medlemmer m/damer. Klubbens bestyrelse med den energiske E. Bøttcher i spidsen høstede megen anerkendelse for initiativet, der er et eksempel til efterfølgelse for unionsklubberne. For første gang er unionens fond til oprettelse af skaklokaler trådt i funktion. Måtte mange flere - især ældre medlemmer - betænke fonden ved at tilsende ældre årgange af SKAKBLADET, så fonden hurtigt kan vokse sig stor til gavn for skaklivets trivsel.

R. F.

Ratingkomitéen

Vil forsøgsvis prøve at rate alle mesterspillere, der som starttal får 1850. Derfor er det nødvendigt, at turneringsskemaer for mesterklasser og eliteklasser sendes til:

Erik Jarlnæs,
Rolighedsvej 19,
1958 København V.

Alle turneringer efter påsken 71 vil blive anvendt.

E.J.

Skansetævnet 1971

»Skansetævnet« arrangeret af Nysted og omegns Skakklub havde den 9. september 1971 samlet 80 deltagere fra 8 klubber.

Der spilles om en vandrepokal, som skal vindes 3 gange i træk eller 5 gange i alt.

Der var præmier til de 5 bedst placerede klubber. Placeringerne blev:

	Kvotient
1. Nysted	70,0
2. Nakskov	59,1
3. Holeby	58,3
4. Maribo	57,7
5. Idestrup	45,0

Pokalen er tidligere vundet af Nykøbing Skakklub (1967), Tingsted Skakklub (1968 & 1969) og Nakskov Skakklub (1970).

Børge Wilcken-Petersen

Statbibliotekets tidsskriftlæsekredse

Atter i år kan Statsbiblioteket i Århus tilbyde en del af sin bestand af løbende udenlandske tidsskrifter i læsekredsabonnement. Som abonnent modtager man for et beskedent beløb tidsskriftsnumrene efterhånden som de udkommer og har lov til at beholde dem i 10 dage til gennemlæsning, hvorefter de skal videregives til næste abonnent.

Læsekredsfortegnelsen for 1972 udkommer først i oktober og indeholder følgende skaktidsskrifter:

The british chess magazine,
Chess life & review, *Deutsche Schachzeitung*, *EG* (studier),

Fernschach samt *Tidskrift för schack*.

Desuden findes der verdenskendte skakspalter i de blandedtidsskrifter *The new statesman* (Assiac) og *Illustrated London news* (B.H. Wood).

Fortegnelsen kan fås ved henvendelse til: *Tidsskriftlæsekredse*, Statsbiblioteket i Århus, Universitetsparken, 8000 Århus C. Tilmelding til samme adresse senest den 28. oktober 1971. Nye abonnenter optages kun denne ene gang om året.

Anders Christensen, Skørping, død

En af Nordjysk skaks kendte skikkelser, Anders Christensen, er død den 15. august, få dage efter hans 70 års fødselsdag. Anders Christensen var tilknyttet Skørping Skakklub. Ved hans død har nordjysk skak i almindelighed og Skørping Skakklub i særdeleshed mistet en farverig skakspiller. Utallige er de turneringer, såvel påkestævner som lokale, Anders har deltaget i og sat kolorit på med sit smittende humør og optimistiske spil. Han var medstifter og medlem af den første bestyrelse, da Skørping Skakklub i 1944 blev genstiftet og ved 25 års jubilæet i 1969 blev han udnævnt til æresmedlem af klubben. Vi vil savne vor gode klubkammerat.

Jørgen Boeriis.

verden rundt

Matchen Petrosjan-Fischer

Finalen i kandidatturneringen spilles i Buenos Aires fra den 30. september 1971. Vinderen får \$ 7.500 (over 50.000 kr.) og taberen \$ 4.500.

IBM-turneringen 1971

Årets IBM-turnering i Amsterdam var af kategorien 11 efter FIDEs nye system for klassificering af internationale turneringer (se Svends Hamanns artikel i nr. 4). Ingen af de deltagende internationale mestre opnåede et stormesterresultat.

Eksverdensmester Smyslov vandt turneringen med et points forspring efter at have ligget i spidsen gennem hele turneringen. På de næste pladser fulgte Portisch og Keres samt den unge australier Walther Browne. Sidstnævnte var efter 10. runde på førstepladsen sammen med Smyslov.

Slutresultat:

1. Smyslov, Sovjetunionen (S)	10
2.-4. Portisch, Ungarn (S)	9
2.-4. Keres, Sovjetunionen (S)	9
2.-4. Browne, Australien (S)	9
5.-7. Ivkov, Jugoslavien (S)	8½
5.-7. Gligoric, Jugoslavien (S)	8½
5.-7. Ree, Holland (I)	8½
8. Evans, USA (S)	8
9. - 10. Uhlmann, Østtyskland (S) og Hartoch,	

Holland (I) hver 7½, 11. - 12. Donner, Holland (S) og Adorjan, Ungarn (I) hver 7, 13. Timman, Holland (I) 6½ 14. - 15. Langeweg, Holland (I) og Bobotsov, Bulgarien (S) hver 5½, 16. Scholl, Holland 3.

I mestergruppen (kategori 7) deltog 9 internationale mestre og 3 hollændere uden titler. Smejkal, Tjekkoslovakiet (I) og Malich, Østtyskland (I) sluttede på førstepladsen med hver 8 p. Førstnævnte havde bedste Sonnenborn-Berger.

International holdturnering i Hamburg

Den internationale hurtigtturnering i Deutscher Ring, Hamburg, arrangeret af Sport Club CONCORDIA, Schachabteilung Palamedes, havde deltagelse af ca. 50 4-mands-hold, heraf 4 udenlandske. Der spillede 9 runder, således at 18 hold- og 36. partipoints var maksimum.

Det landsholdsprægede Oslo-hold, Terje Wibe, Arne Gulbrandsen, Leif Øgård og Erling Kristiansen, fik en klar førsteplads med 18/29 points. Herefter fik Lübeck 15/25 og Hannover 15/23. »Evans«, Vejle, var bedste danske hold med 12/22. Holdet bestod af Ivan Sørensen, Jens Otto Pedersen, Preben Sørensen og Peter Gallmayer. Roskilde fik 9/18½. Her nåede Jørgen Løvgreen Nielsen trods nederlag til Ivan Sørensen 7½ points på 1. bræt. Sædding nøjedes med 4/12½, hvilket dog er ganske pænt i konkurrence med mange storklubber. Man må håbe, at flere middelstore og mindre klubber vil lade sig inspirere af Sæddings initiativ.

F.K.

SKAKBLADET, udgivet af Dansk Skak Union, udkommer hver måned. Abonnement kan tegnes på Skakbladets ekspedition. Abonnementspris pr. år: kr. 30,00 (inkl. moms). Færøerne, Norge, Sverige, Finland, Island: kr. 30,00 pr. år. Einzelnumre samt hele ældre årgange kan købes i ekspeditionen.

Dansk Skak Unions forretningsudvalg:

Formand: O. Schøller Larsen, Byvej 254, 2650 Hvidovre. Tlf. (01) 78 81 28.

Kasserer: R. Falborg, Akademihaven, 4180 Sorø. Tlf. (03) 63 11 25 (kl. 13-18). Giro 20801.

Sekretær: Knud Fischer, Ådalsvej 7, Knabberup, 7100 Vejle. Tlf. (05) 82 82 21.

Juniorleder: H. Grau-Hansen, Lundevej 9, 8800 Viborg. Tlf. (06) 62 02 83.

Propaganda og korrespondanceskak: Chr. Waagner Nielsen, Arendalvej 9, 9800 Hjørring. Tlf. (08) 92 32 56.

Dansk Skak Unions spilleudvalg:

Alle henvendelser til: Th. Haahr, Jægersborgvej 126, 2820 Gentofte. Tlf. (0133) 5016.

Redaktion:

Ledende redaktør: Hans Rasmussen, Egebjergvej 34, 8220 Brabrand. Tlf. (06) 26 25 07.

Skakbladets ekspedition: Akademihaven, 4180 Sorø. Tlf. (03) 63 11 25 (kl. 13-18). Giro 2 08 01.

Trykt i Special-Trykkeriet ved Jørgen W. Jensen, 8800 Viborg.

Afleveret til postvæsenet 5. oktober 1971.

Skakmateriel

Skakbræt af pap, sammenfoldeligt, 36 x 36 cm, med tal og bogstaver	11,00
Skakbræt af pap, sammenfoldeligt, 42 x 42 cm, med tal og bogstaver	12,00
Skakbræt af pap, sammenfoldeligt, 45 x 45 cm, med tal og bogstaver	13,00
Skakbræt af pap, sammenfoldeligt, 48 x 48 cm, med tal og bogstaver	14,00
Skakbræt af pap, firdelt, sammenfoldeligt 2 gange, fylder så 23 x 23 cm, med tal og bogstaver. Særdeles praktisk	15,00
Skakbræt af plastic, sammenfoldeligt, 40 x 40 cm	9,25
Skakbræt af plastic, sammenrulleligt, 40 x 40 cm	8,75
Skakbræt af plastic, sammenrulleligt, 45 x 45 cm	9,00
Skakbræt af plastic, sammenrulleligt, 48 x 48 cm, svær kvalitet	15,25
Skakbræt af kunststof, sammenrulleligt, 48 x 48 cm, felterne 4,8 x 4,8 cm, bagsiden beklædt med skumgummi, svær kvalitet	20,25
Skakbræt af træ, med ramme, 36 x 36 cm., bagsiden til møllespil	28,00
Skakbræt af træ, med ramme, 40 x 40 cm., bagsiden til møllespil	34,50

Finere skakbrætter

Skakbræt af nød/ahorn, med indlagte felter, sammenfoldeligt, felterne 41 x 41 mm., med filtunderlag	77,00
Skakbræt af nød/ahorn, med indlagte felter, sammenfoldeligt, felterne 45 x 45 mm., med filtunderlag	91,00
Skakbræt af mahogni/ahorn, med indlagte felter 50 x 50 mm	91,00
Skakbræt af nød/ahorn, med indlagte felter 50 x 50 mm	100,00
Samme, men med tal og bogstaver	105,00
Skakbræt af teaktræ/ahorn, med indlagte felter 50 x 50 mm	100,00
Skakbræt af palisander/ahorn, med indlagte felter 50 x 50 mm	100,00
Skakbræt af palisander/oliven, med indlagte felter 45 x 45 mm	90,00
Skakbræt af palisander/oliven, med indlagte felter 50 x 50 mm	105,00

Angående skakbrikker, se annoncen i augustnummeret

Skaklitteratur

Rasmussen: Landsholdsklassens partier, København 1968	11,50
Rasmussen: Landsholdsklassens partier, Hjørring 1971	11,50
Berglund/Åkvist: Volga-gambit (1. d4, Sf6 2. c4, c5 3. d5, b5) 36 sider	10,50
Kotov: Vägen till mästerskap i schack. 255 sider	26,75
Jonasson: Albins motgambit (1. d4, d5 2. c4, e5). Nyt oplag	10,50
Jonasson: Morra-gambit (1. e4, c5 2. d4, d x d4 3. c3) Nyt oplag	13,80
Abramow: WM. 1969 Spassky-Petrosjan. Matchens 23 partier + 20 partier af Spassky mod andre modstandere. Kommentarer over matchen af Botwinnik	30,00
Keres: Ausgewählte Partien 1931-1958. 100 partier med Keres' egne, grundige kommentarer, 419 sider, indb.	76,00
Kramer/Postma.: Das Schachphänomen Robert Fischer. Biografi, turneringsresultater, 112 glanspartier, 326 sider, indb.	83,00
Lehner/Schwe: Der erste Wiener internationale Schachkongress im Jahre 1873. 1.-2. Blackburne, Steinitz 3. Anderssen, 4. Rosenthal, 12 deltagere, 164 partier, 192 sider	29,75
Vidmar: Karlsbad 1911. 1. Teichmann 2.-3. Rubinstein, Schlechter 4. Rotlewi 5.-6. Marshall, Nimzowitsch, 26 deltagere, 325 partier med fyldige kommentarer af dr. Vidmar	73,00
Matanovic: Schach-Informator, bind 11. Udkommer om kort tid.	58,50
Petrovic: Paul Charles Morphy, 1837-1884. 100 partier	17,50
Petrovic: Adolf Anderssen, 1818-1879. 100 partier	17,50
Petrovic: Mihail Ivanovic Tchigorin, 1850-1908. 100 partier	17,50
Petrovic: Harry Nelson Pillsbury, 1872-1906. 100 partier.	17,50

Hovedkatalog over skakmateriel, -bøger, -præmier m.m. sendes gratis på forlangende.

AXEL NIELSENS SKAKFORLAG

Klostervej 23, 5000 Odense - Tlf. (09) 12 52 50

Dansk postgiro 9638 - Svensk postgiro 547003 - Norsk postgiro 99324